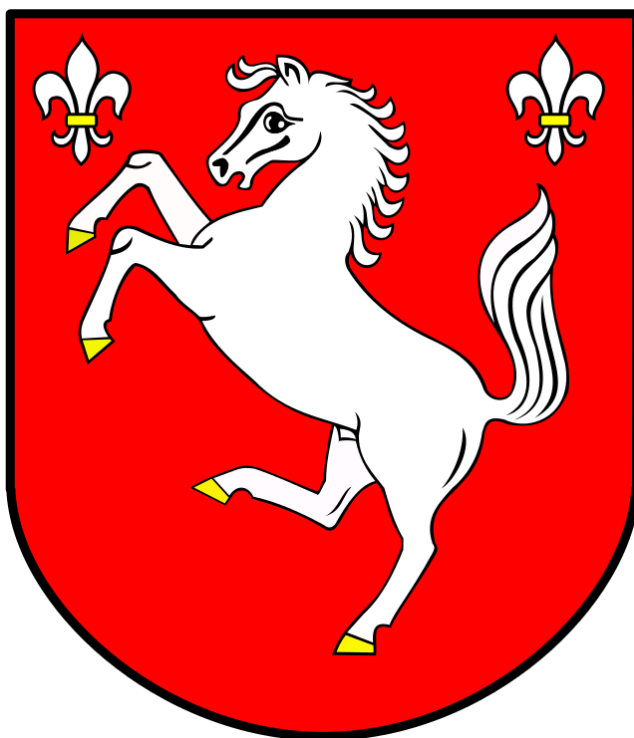

**PROGRAM ROZWOJU
GMINY ŁĄCK
NA LATA 2014-2020**

**GMINA ŁĄCK
POWIAT PŁOCKI
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE**

ŁĄCK 2015

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
I. WSTĘP	4
II. DIAGNOZA STRATEGICZNA GMINY ŁĄCK	5
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCK	5
2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY ŁĄCK.....	6
3. GOSPODARKA.....	12
3.1. ROLNICTWO.....	12
3.2. POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	15
3.3. TURYSTYKA	17
3.4. RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	24
4. USŁUGI PUBLICZNE NA TERENIE GMINY ŁĄCK.....	27
4.1. USŁUGI SPOŁECZNE	27
4.1.1. OŚWIATA I NAUKA.....	27
4.1.2. OCHRONA ZDROWIA	30
4.1.3. SPORT I REKREACJA.....	31
4.1.4. KULTURA	32
4.1.5. POMOC SPOŁECZNA	34
4.1.6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	35
4.2. USŁUGI KOMUNALNE.....	35
4.2.1. USŁUGI WODOCIĄGOWE I KANALIZACYJNE.....	36
4.2.2. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ	38
4.2.3. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA.....	40
4.2.4. GOSPODARKA ODPADAMI.....	44
4.2.5. MIESZKALNICTWO	46
5. ANALIZA BUDŻETU GMINY ŁĄCK ZA LATA 2008-2013.....	47
5.1. DOCHODY BUDŻETU GMINY ŁĄCK.....	47
5.2. WYDATKI BUDŻETU GMINY ŁĄCK	52
5.3. WYNIK BUDŻETÓW GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014	55
5.4. POLITYKA INWESTYCYJNA GMINY	56
6. PODSUMOWANIE DIAGNOZY STRATEGICZNEJ – ANALIZA SWOT	57
III. PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014-2020	62
1. MISJA GMINY ŁĄCK	62
2. WIZJA ROZWOJU GMINY ŁĄCK.....	62
3. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE.....	62
4. PLAN FINANSOWY.....	68
4.1. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU ROZWOJU GMINY	68
4.2. HARMONOGRAM RZECZOWO FINANSOWY.....	69
4.3. INFORMACJA O WYSOKOŚCI WSPÓŁFINANSOWANIA.....	76
5. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	76

5.1. DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE	77
5.2. DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE	82
5.3. DOKUMENTY POWIATOWE	85
5.4. DOKUMENTY GMINNE.....	86
6. MONITOROWANIE I WDRAŻANIE PROGRAMU	88
V. SPIS TABEL	93
VI. SPIS WYKRESÓW	94
VII. SPIS RYSUNKÓW.....	94

I. Wstęp

Program rozwoju gminy został wprowadzony przez nowelizację ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Program rozwoju ma charakter operacyjno – wdrożeniowy, a dotychczas przyjmowane strategie rozwoju stanowią dokument strategiczny wyznaczający kierunki rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. O różnicy między dokumentami świadczy także to, że przepisy wprowadzające instytucję programów rozwoju nie zastępują ani nie uchylają dotychczasowych podstaw prawnych przyjmowania strategii rozwoju zawartych w ustawach ustrojowych.

Programy rozwoju to opracowania o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanawiane w celu realizacji celów zawartych w strategiach rozwoju, o których mowa w ww. ustawie (przepisu art. 15 uzppr po nowelizacji).

Cechą Programu rozwoju jest to, że musi on obejmować okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, które program realizuje. Program rozwoju opracowany przez właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jest przyjmowany przez radę gminy w drodze uchwały.

Ustawodawca określił także obligatoryjne elementy programu, do których należą:

- 1) diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w odniesieniu do zakresu objętego programowaniem strategicznym,
- 2) cel główny i cele szczegółowe w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju, narodowej strategii spójności lub strategii rozwoju wraz z określonymi wskaźnikami;
- 3) priorytety oraz kierunki interwencji w zakresie terytorialnym, w tym w ujęciu wojewódzkim;
- 4) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych;
- 5) plan finansowy, w tym:
  - a) źródła finansowania realizacji programu,
  - b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety,
  - c) informacja o wysokości współfinansowania na poziomie programu i priorytetów;
- 6) podstawowe założenia systemu realizacji.

Oprócz sprecyzowanego zakresu programów rozwoju, przepisy prawa dokładnie określają postępowanie związane z przyjęciem programów rozwoju. Przepis art. 19 ust. 8 uzppr

---

stanowi, że wójt, burmistrz, prezydent miasta (w odniesieniu do programu rozwoju gminy) ogłaszają w wojewódzkim dzienniku urzędowym komunikat o:

- 1) podjęciu uchwały o przyjęciu programu rozwoju lub jego zmian;
- 2) adresie strony internetowej, na której zostanie zamieszczona treść programu rozwoju oraz zmian do tego programu;
- 3) terminie, od którego program rozwoju lub jego zmiany będą stosowane.

II. Diagnoza strategiczna Gminy Łąck

1. Ogólna charakterystyka Gminy Łąck

Gmina Łąck to gmina wiejska, położona w powiecie plockim, w zachodniej części województwa mazowieckiego.

Gmina Łąck leży w sercu Pojezierza Gostynińskiego na terenie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Rysunek 1. Gmina Łąck na tle województwa mazowieckiego i powiatu plockiego

Źródło: www.zpp.pl

Gmina Łąck graniczy:

- od południowego wschodu z gminą Gąbin,
- od południa z gminą Szczawin Kościelny (powiat gostyniński);
- od zachodu i północnego zachodu z gminami Gostynin (powiat gostyniński) i Nowy Duninów;
- od północy graniczy z miastem Płock.

Gmina Łąck zajmuje powierzchnię 93,74 km², z czego 4 408 ha zajmują lasy, a 522 ha to obszar jezior.

Administracyjnie Gmina składa się z 16 sołectw: Antoninów-Korzeń Rządowy, Grabina, Ludwików, Łąck, Matyldów, Nowe Rumunki, Koszelówka, Kościuszków Władysławów, Korzeń Królewski Podlasie, Sendeń Duży, Sendeń Mały, Wincentów, Wola Łącka, Zaździerz, Zdwrz, Zofiówka.

Atutem Gminy jest jej umiejscowienie w centrum kraju, dzięki czemu charakteryzuje ją dogodne połączenie liniami PKP i PKS. Linia PKP umożliwia mieszkańcom Gminy oraz turystom bezpośrednie połączenie z Sierpcem, Kutnem oraz Płockiem. Prócz tego przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 60 łącząca Płock i Gostynin, a dalej prowadząca do autostrady A1 i Łodzi oraz droga wojewódzka nr 577 umożliwiająca dogodne połączenie Płocka z Warszawą. Dodatkowymi walorami jest bliskie sąsiedztwo Płocka oddalonego o około 14 km, Gostynina (ok.11 km) i stosunkowo niewielka odległość od stolicy kraju - 125 km.

Gmina Łąck to przede wszystkim walory krajoznawcze, przez co obszary leżące w jej zasięgu to idealne miejsce dla turystów o różnych zainteresowaniach. Na terenie Gminy zlokalizowane są cztery szlaki turystyczne, które zadowolą miłośników wycieczek pieszych, rowerowych, konnych, a także narciarzy biegowych. Miejsce do wypoczynku znajdują tu również miłośnicy sportów wodnych oraz wędkarze ze względu na zlokalizowane tu jeziora, z których cztery są w pełni zagospodarowane dla turystów: Zdwerskie, Ciechomickie, Łąckie Duże i Górskie, jeziora Łąckie jest zasobne w ryby, a jezioro Łąckie Małe jest ostoją dzikiego ptactwa.

Gmina Łąck realizuje swoje zadania i osiąga zamierzone cele również poprzez aktywny udział w Stowarzyszeniu Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego, Związku Gmin Regionu Płockiego oraz w programie LEADER +.

2. Sytuacja demograficzna Gminy Łąck

Z danych uzyskanych z Urzędu Gminy w Łącku przedstawionych w tabeli 1 wynika, że na koniec 2014 roku Gminę Łąck zamieszkiwało 5 289 osób, w tym 2 741 mężczyzn (tj.51.,82%).

Tabela 1. Stan ludności na terenie Gminy Łąck na koniec 2014 roku

Wyszczególnienie	J. m.	Stan na dzień 31.12.2014r.
Stan ludności	osoba	5 289
- w tym mężczyźni	osoba	2 741
- w tym kobiety	osoba	2 548
Urodzenia żywe	osoba	61
Zgony ogółem	osoba	55
Przyrost naturalny	osoba	6
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	osoba	1 000
Ludność w wieku produkcyjnym	osoba	2 187
Ludność w wieku poprodukcyjnym	osoba	594

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Przyrost naturalny w 2014 roku przyjął wartość dodatnią, zatem liczba urodzeń żywych przewyższyła liczbę zgonów. W 2014 roku liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przewyższała liczbę osób w wieku poprodukcyjnym.

Najwięcej osób zamieszkiwało sołectwo Łąck, co stanowiło około 36% mieszkańców całej Gminy. Następnymi w kolejności sołectwami pod względem liczby mieszkańców były: Grabina – 441 osoby, Sendeń Duży – 324 osób, Kościuszków-Władysławów – 306 osób oraz Korzeń Królewski-Podlasie – 305 osób.

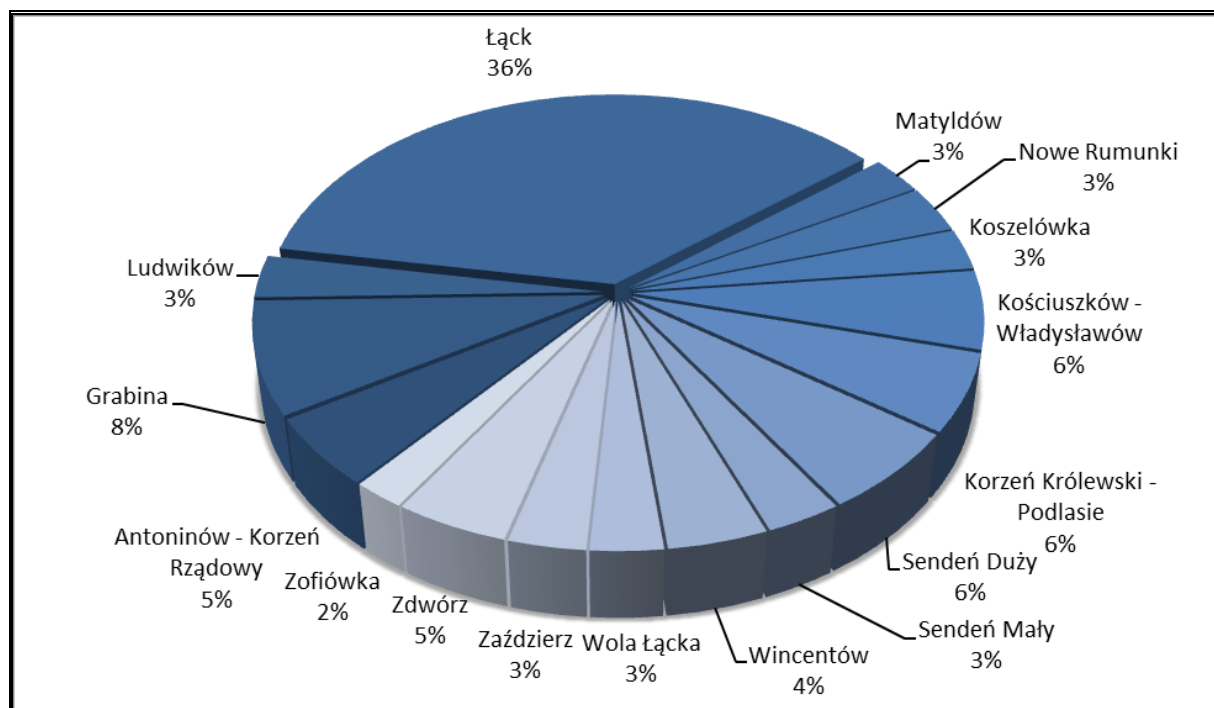
Tabela 2. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych sołectw Gminy Łąck (stan na 31.12.2014 r.)

Nazwa sołectwa	Liczba osób zamieszkujących miejscowość
Antoninów - Korzeń Rządowy	273
Grabina	441
Ludwików	166
Łąck	1 925
Matyldów	147
Nowe Rumunki	182
Koszelówka	159
Kościuszków - Władysławów	306
Korzeń Królewski - Podlasie	305
Sendeń Duży	324
Sendeń Mały	164
Wincentów	217

Wola Łącka	158
Zaździerz	168
Zdwórz	246
Zofiówka	113
Razem	5 294

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Wykres 1. Zestawienie udziału procentowego poszczególnych sołectw Gminy Łąck w ogólnej liczbie mieszkańców (31.12.2014 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łącku

Ze względu na rozbieżność pomiędzy danymi pozyskanymi z Urzędu Gminy oraz dostępnymi na stronie Głównego Urzędu Statystycznego dalsza analiza będzie przeprowadzone w odniesieniu do danych GUS.

W roku 2014 Gminę Łąck zamieszkiwało 5 359 osób, w tym około 51% to kobiety. W stosunku do roku 2008 liczba mieszkańców Gminy wzrosła o 6,97%.

Tabela 3. Struktura demograficzna Gminy Łąck w latach 2008-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013	214
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci								
ogółem	osoba	5 010	5 050	5 193	5 232	5 288	5321	5359
mężczyźni	osoba	2 443	2 460	2 522	2 534	2 567	2583	2600
mężczyźni %	%	49%	49%	49%	48%	49%	49%	49%
kobiety	osoba	2 567	2 590	2 671	2 698	2 721	2734	2756
kobiety %	%	51%	51%	51%	52%	51%	51%	51%
Przyrost naturalny								
ogółem	-	-4	20	20	-4	2	-7	12
mężczyźni	-	-4	1	-4	-7	2	6	8
kobiety	-	0	19	24	3	0	-13	4
Migracje na pobyt stały gminne								
zameldowania ogółem	osoba	78	82	85	90	97	93	91
zameldowania z miast	osoba	56	64	56	73	64	72	69
zameldowania ze wsi	osoba	22	17	29	17	33	21	22
zameldowania z zagranicy	osoba	0	1	0	0	0	0	0
wymeldowania ogółem	osoba	45	53	64	47	59	56	59
wymeldowania do miast	osoba	28	30	39	28	41	35	31
wymeldowania na wieś	osoba	17	23	24	19	18	21	28
wymeldowania za granicę	osoba	0	0	1	0	0	0	0
saldo migracji	osoba	33	29	21	43	38	37	32

Źródło: Dane GUS

Przyrost naturalny na przestrzeni analizowanego okresu ulegał wahaniom. W 2014 roku przyjął wartość dodatnią równą 12, co oznacza, że liczba urodzeń była w tym roku wyższa od liczby zgonów.

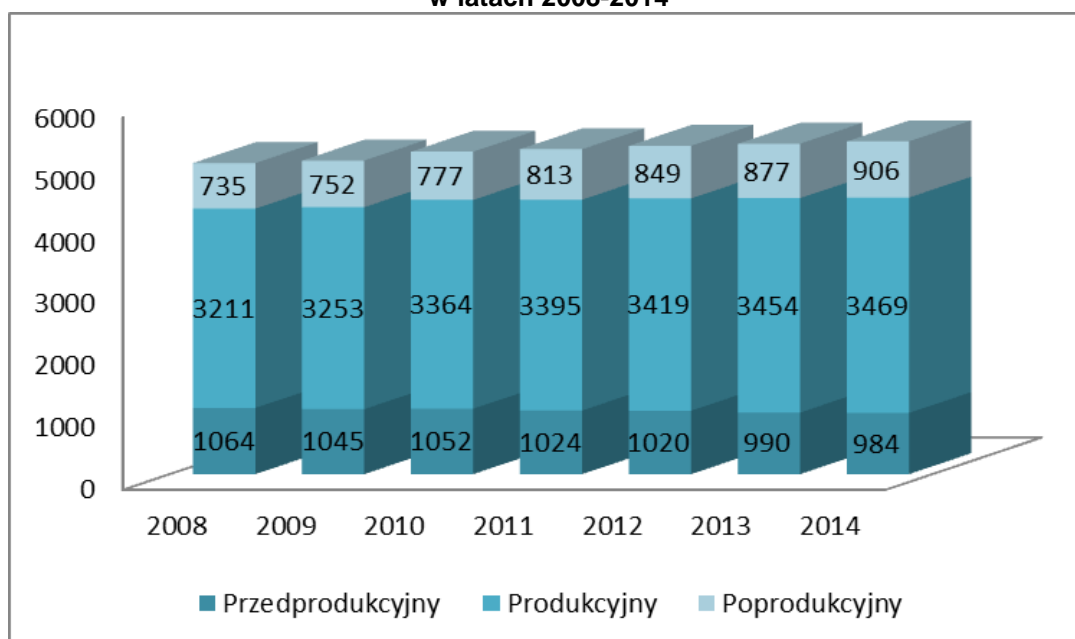
Saldo migracji w całym analizowanym okresie kształtowało się korzystnie, przyjmując wartości dodatnie. Oznacza to, że więcej osób osiedliło się na terenie Gminy niż się z niej wyprowadziło.

Wykres 2 przedstawia jak kształtował się **podział ludności według ekonomicznych grup wieku** w latach 2008-2014 na terenie Gminy Łąck.

Na terenie Gminy Łąck ludność w wieku produkcyjnym w 2014 r. stanowiła 64,73% ogólnej liczby ludności, natomiast ludność w wieku przedprodukcyjnym – 18,36% a w wieku poprodukcyjnym – 16,91%. W analizowanym okresie można zauważyć, że:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje, co oznacza, że rodzi się coraz mniej dzieci,
- liczba ludności w wieku produkcyjnym rośnie, co oznacza, że coraz więcej mieszkańców Gminy osiąga wiek, w którym podejmuje pracę lub naukę w szkołach wyższych,
- liczba ludności w wieku poprodukcyjnym rośnie, co oznacza, że coraz więcej osób przechodzi na emerytury.

Wykres 2. Podział ludności wg ekonomicznych grup wieku na terenie Gminy Łąck w latach 2008-2014

Źródło: Dane GUS

Analiza ludności Gminy Łąck w kontekście ekonomicznych grup wieku pozwala zauważyć, że społeczeństwo na terenie Gminy się starzeje, tak jak obserwuje się to w skali kraju i Europy. Zmiany zachodzące w strukturze wiekowej mieszkańców decydują o strukturze i racjonalizacji wydatków budżetowych:

- malejąca liczba dzieci może spowodować konieczność weryfikacji bazy szkolnej,
- wraz ze wzrostem liczby osób w wieku produkcyjnym rośnie zapotrzebowanie na pracę, nie każda osoba, która jest zdolna do pracy i chce pracować znajdzie zatrudnienie, zatem wzrosną wydatki na pomoc osobom bezrobotnym,
- wzrost liczby osób starszych spowoduje konieczność zwiększenia zakresu pomocy tym osobom.

Szczegółowy podział ludności Gminy Łąck wg wieku w 2014 roku przedstawia tabela 4. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 35-39 i 30-34 lat.

Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Łąck w 2014 roku

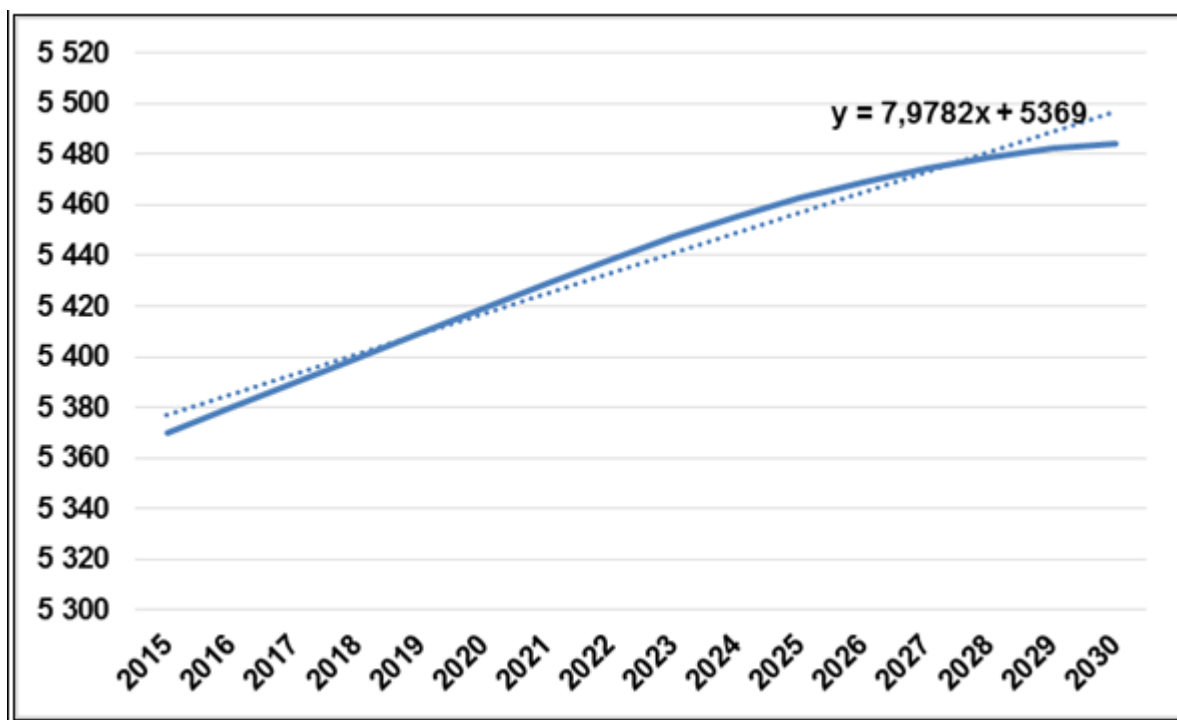
Wyszczególnienie	ogółem	mężczyźni	kobiety
ogółem	5 359	2 603	2 756
0-4	265	133	132
5-9	287	129	158
10-14	260	120	140
15-19	321	158	163
20-24	387	203	184
25-29	418	229	189
30-34	426	225	201
35-39	445	235	210
40-44	371	188	183
45-49	394	201	193
50-54	338	164	174
55-59	364	173	191
60-64	358	177	181
65-69	259	113	146
70-74	157	66	91
75-79	113	36	77
80-84	105	33	72
85 i więcej	91	20	71

Źródło: Dane GUS

PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI

Na przestrzeni lat 2015 – 2030, głównie dzięki korzystnie kształtującemu się saldu migracji, prognozuje się wzrost liczby mieszkańców Gminy Łąck. Potwierdzeniem tego jest dokonana prognoza liczby ludności Gminy Łąck do 2030 roku na podstawie danych o liczbie ludności na terenie Gminy Łąck w latach 2008 – 2014, a także na podstawie prognozy liczby ludności na obszarach wiejskich *podregionu ciechanowsko-płockiego – powiat płocki (1419)* opracowanej przez GUS.

Wykres 3. Prognoza liczby mieszkańców Gminy Łąck 2015-2030

Źródło: Opracowanie własne na podstawie długoterminowej prognozy liczby ludności opracowanej przez GUS

Efektom wzrostu liczby mieszkańców Gminy Łąck może być przede wszystkim wzrost dynamiki jej rozwoju poprzez:

- rozwój mieszkalnictwa – napływ nowych mieszkańców może wpłynąć pozytywnie na rozwój nowego budownictwa mieszkaniowego, a także wyposażenie terenów mieszkaniowych w niezbędną infrastrukturę techniczną (w tym wodno-kanalizacyjną i drogową) i społeczną (choćby poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do kultury i rozrywki),
- rozwój przedsiębiorczości – zwiększenie się liczby mieszkańców może spowodować wzrost zapotrzebowania na usługi. Istnieje zatem prawdopodobieństwo, że wzrośnie aktywność gospodarcza obecnych mieszkańców Gminy Łąck.

W konsekwencji, wzrost liczby ludności wpłynie bezpośrednio na wzrost dochodów własnych Gminy (m.in. z tytułu podatku od nieruchomości, podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych).

3. Gospodarka

3.1. Rolnictwo

Rolnictwo na terenie Gminy Łąck odgrywa znaczącą rolę – stanowi podstawowe źródło dochodów dla mieszkańców Gminy. W strukturze ogólnej gruntów przeważają lasy i grunty leśne, które zajmują 4 440,88 ha, co stanowi 47% powierzchni gruntów. Natomiast drugie

w kolejności są użytki rolne zajmujące 3 687,53 ha (39%). Strukturę zagospodarowania gruntów Gminy Łąck przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Struktura zagospodarowania gruntów Gminy Łąck (stan na dzień 31.12.2014r.)

Rodzaje gruntów	Powierzchnia (w ha)	Struktura %
Użytki rolne, w tym:	3 687,53	39%
Grunty orne	3 169,59	86%
Sady	-	0%
Łąki	218,67	7%
Pastwiska	299,27	9%
Lasy i grunty leśne	4 440,88	47%
Pozostałe grunty i nieużytki (bez dróg)	971,9186	10%
RAZEM:	8 632,1747	100
Powierzchnia Gminy ogółem	9 374	X

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Na terenie Gminy przeważają gleby słabej jakości, nadające się pod uprawę żyta, ziemniaków oraz łubinu, występują one głównie w środkowej części obszaru Gminy. Najlepsze gleby występują w południowo-zachodniej części gminy. Są to gleby pszenne dobre, nadające się do wszystkich upraw. Strukturę gleb na terenie Gminy obrazuje poniższa tabela.

Tabela 6. Klasy bonitacyjne na terenie Gminy Łąck

Grunty orne		Łąki i pastwiska	
Klasa gleby	Powierzchnia [ha]	Klasa gleby	Powierzchnia [ha]
I	-	I	-
II	-	II	-
IIIa	11,6969	III	7,7354
IIIb	154,2914	IV	88,8511
IVa	236,3201	V	201,8539
IVb	350,6620	VI	64,3225
V	2665,2255	VIz	-
VI	872,6128		

Źródło: Program Ochrony Środowiska Gminy Łąck

Na koniec 2014 roku na terenie Gminy Łąck funkcjonowało 2 480 gospodarstw rolnych. Największy udział stanowiły gospodarstwa rolne o powierzchni do 1 ha włącznie – 1 597 szt. (tj. 64,4% wszystkich gospodarstw rolnych). Gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha stanowiły 1,41% wszystkich gospodarstw rolnych.

Tabela 7. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Łąck na koniec 2014 roku

Rodzaj gospodarstwa	J. m.	Stan na dzień 31.12.2014r.
do 1 ha włącznie	szt.	1 597
1 – 5 ha	szt.	667
5 – 10 ha	szt.	181
10 ha i więcej	szt.	35
Razem	szt.	2 480

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Zgodnie z Powszechnym Spisem Rolnym przeprowadzonym w 2010 roku, największa powierzchnia gruntów rolnych przeznaczona była pod zasiew zbóż, zwłaszcza żyta, pszenżyta ozimego i mieszanek zbożowych jarych. Najmniejsza powierzchnia przeznaczona była pod uprawę rzepaku, rzepiku i warzyw.

Tabela 8. Struktura zasiewów na terenie Gminy Łąck w 2010 roku

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010
ogółem	ha	1 891,21
pszenica ozima	ha	151,45
pszenica jara	ha	23,75
żyto	ha	322,36
jęczmień ozimy	ha	28,89
jęczmień jary	ha	122,27
owies	ha	151,41
pszenżyto ozime	ha	329,81
pszenżyto jare	ha	44,85
mieszanki zbożowe ozime	ha	28,65
mieszanki zbożowe jare	ha	308,81
kukurydza na ziarno	ha	117,91
ziemniaki	ha	35,52
uprawy przemysłowe	ha	13,86
rzepak i rzepik razem	ha	12,24
warzywa gruntowe	ha	7,41

Źródło: Dane GUS (Powszechny Spis Rolny z 2010 roku)

Najwięcej gospodarstw rolnych hoduje drób – 194 gospodarstwa i trzodę chlewną – 80 gospodarstw rolnych. Natomiast pod względem liczby zwierząt gospodarskich zdecydowaną przewagę w hodowli wykazuje drób – 37 014 sztuk, a następnie trzoda chlewna – 1 044 sztuk.

Tabela 9. Struktura hodowli zwierząt gospodarskich na terenie Gminy Łąck w 2010 roku

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw [szt.]	Liczba zwierząt gospodarskich [szt.]
bydło razem, w tym:	77	243
krowy	69	104
trzoda chlewna razem, w tym:	80	1 044
lochy	49	131
konie	35	232
drób ogółem razem, w tym:	194	37 014
drób kurzy	191	35 148

Źródło: Dane GUS (Powszechny Spis Rolny z 2010 roku)

3.2. Pozarolnicza działalność gospodarcza

Na terenie Gminy Łąck na koniec 2014 roku działało 419 podmiotów gospodarczych, z czego 3,34% w sektorze publicznym, zaś 96,66% w sektorze prywatnym.

Tabela 10. Struktura działalności gospodarczej według sektorów w Gminie Łąck w latach 2008 – 2014

Wyszczególnienie		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem		323	337	382	387	391	406	419
sektor publiczny	sektor publiczny - ogółem	16	16	15	14	14	14	14
	sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	8	8	8	7	7	7	7
	sektor publiczny - spółki handlowe	3	3	3	3	3	2	2
sektor prywatny	sektor prywatny - ogółem	307	321	367	373	377	392	405
	sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	243	256	298	300	302	310	315
	sektor prywatny - spółki handlowe	18	18	18	18	18	23	29
	sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	6	6	6	6	6	7	7
	sektor prywatny - spółdzielnie	6	6	6	6	6	6	6
	sektor prywatny - fundacje	1	1	1	1	2	3	3
	sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	16	16	17	18	18	19	19

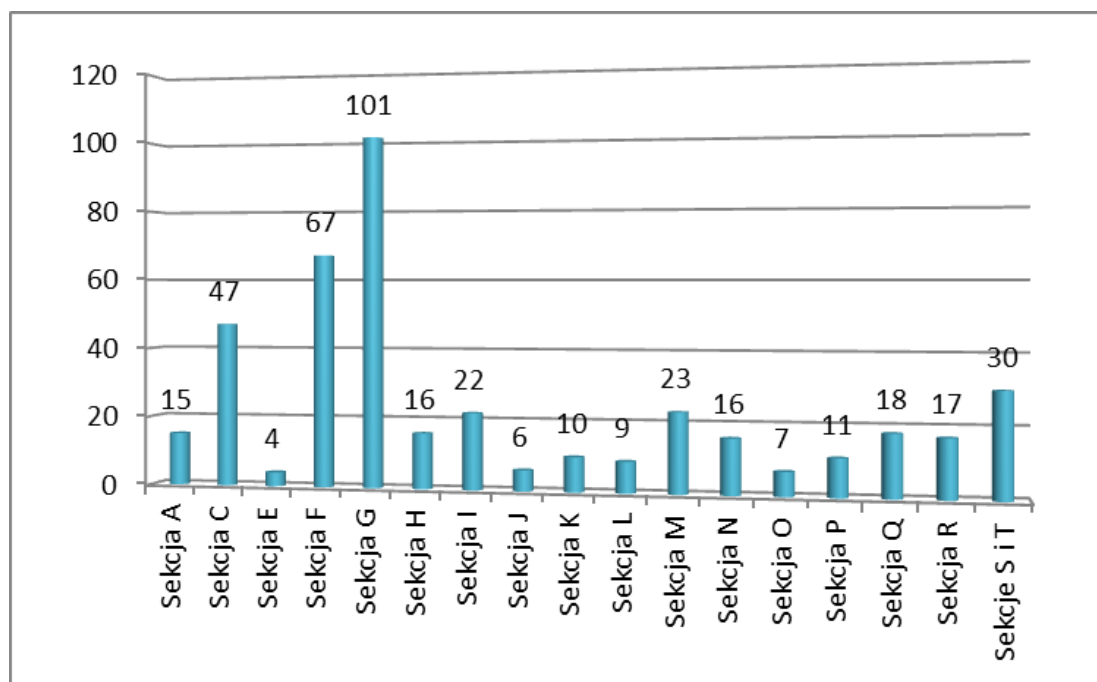
Źródło: Dane GUS

Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze Gminy w latach 2008 – 2014 rosła. W porównaniu z rokiem 2008 liczba podmiotów gospodarczych na koniec 2014 roku wzrosła o 96 podmiotów, tj. o blisko 29,72%. Tendencję wzrostową liczby podmiotów odnotowano w sektorze prywatnym, w którym liczba podmiotów gospodarczych w analizowanym okresie wzrosła o 31,92% (głównie wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą).

Z kolei w sektorze publicznym w tym samym okresie nastąpił spadek liczby podmiotów o 12,5%.

Zgodnie z wykresem 3, prywatna działalność gospodarcza prowadzona na terenie Gminy Łąck koncentruje się głównie na: handlu hurtowym i detalicznym (ok. 24% wszystkich podmiotów gospodarczych), budownictwie (ok. 16%) i na przetwórstwie przemysłowym (ok. 11%).

Wykres 3. Struktura działalności gospodarczej na terenie Gminy Łąck w 2014 r. wg sekcji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
C	Przetwórstwo przemysłowe
E	Dostawa Wody.; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S i T	Pozostała działalność usługowa I Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

3.3. Turystyka

Czynnikami warunkującymi konkurencyjność regionu obok atrakcyjnej lokalizacji są: stan środowiska naturalnego oraz jego atrakcyjność turystyczna. Czynniki te wpływają na jakość życia mieszkańców regionu oraz na napływ podmiotów gospodarczych i kapitału spoza niego.

Gmina Łąck to malowniczo położona gmina na terenie Pojezierza Łąckiego, które jest najbardziej urozmaiconym i zróżnicowanym mikroregionem Kotliny Płockiej. Niepowtarzalny urok temu obszarowi nadają rozległe lasy i jeziora, które tworzą znakomitą bazę rekreacyjną dla ludzi spragnionych wypoczynku, gdzie na miłośników historii czekają zabytki, a na inwestorów przychylny klimat i przestrzeń do rozwoju.

Główne elementy możliwe do wykorzystania na cele turystyczno-rekreacyjne to:

- 6 jezior o łącznej powierzchni 562 ha,
- Stado Ogierów w Łącku,
- Lasy Łąckie położone na terenie Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- Częściowe rezerваты przyrody: „Łąck”, „Korzeń”, i „Dąbrowa Łącka”
- XIX wieczny zespół pałacowo-parkowy znajdujący się po drugiej stronie jeziora Łąckiego Dużego,
- Wyłuszcarnia nasion należąca do Nadleśnictwa Łąck oraz drewniany budynek z końca XIX w., do którego prowadzi zabytkowa aleja lipowa,
- Muzeum Sztuki Ludowej im. Stanisława Reymonta,
- Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku – Zielona Szkoła w Sendeniu.

WALORY PRZYRODNICZE

Gmina Łąck to wymarzone miejsce dla wszystkich miłośników przyrody. Charakteryzuje je znaczna różnorodność biologiczna, która podlega ochronie prawnej w następujących formach.

Na obszarze Gminy zostały ustanowione cztery rezerваты przyrody:

- Rezerwat „Łąck”- Powierzchnia rezerwatu to 15,5 ha. Rezerwat ma na celu ochronę starodrzewu sosnowego oraz miejsc lęgowych czapli siwej.
- Rezerwat „Korzeń”- Powierzchnia rezerwatu wynosi 36,32 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie grądowych zbiorowisk leśnych z drzewostanami grabowo-dębowymi z domieszką sosny.
- Rezerwat „Dąbrowa Łącka”- Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie licznych zbiorowisk roślinnych o charakterze naturalnym, obejmującym bory mieszane, grądy, łągi, olsy, jak też obszar jeziora Łąckiego Małego oraz urozmaiconą rzeźbę terenu. Przedmiotem ochrony są ekosystemy leśne, bagienne i jeziorowe. Powierzchnia rezerwatu wynosi 306,08 ha.
- Rezerwat „Drzezno”- Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemu jeziora z naturalnym, strefowym układem zbiorowisk. Na terenie Gminy Łąck powierzchnia rezerwatu wynosi 6,46 ha, druga część o powierzchni 23,9 ha znajduje się na terenie Gminy Gostynin.

Obszary należące administracyjnie do Gminy, wchodzą w skład Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i zajmują 1 522 ha jej powierzchni. Otulina Parku zajmuje natomiast 4 397 ha powierzchni Gminy. Na terenie Parku, zaznaczają się trzy podstawowe typy krajobrazu. Pierwszym z nich jest krajobraz tarasów Wisły. Charakterystyczne dla niego są rozległe i płaskie, piaszczyste powierzchnie akumulacji rzecznej, opadające w kierunku rzeki. Na wyższych poziomach występują liczne, stosunkowo płytkie zagłębienia bezodpływowe. Typowy dla Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego jest także krajobraz tarasów wydmych z licznymi wałami, zespołami lub pojedynczo występującymi wzniesieniami i pagórkami wydmych oraz płytkimi nieckami deflacyjnymi. Wysokość względna wzniesień wydmych jest zróżnicowana i waha się od kilku do 50 m. Ostatnim modelowym typem krajobrazu są równiny akumulacji bagiennej, czyli płaskie, podmokłe, często zabagnione tereny. Powstały one w miejscach dawnych den dolinnych lub w zanikłych już zbiornikach wodnych oraz tam, gdzie zwierciadło wód podziemnych występuje płytko pod powierzchnią terenu.

Większą część powierzchni Parku zajmują lasy, głównie bory świeże i bory mieszane. Na obszarze parku występuje wiele cennych gatunków roślin, a przede wszystkim ptaków, wpisanych do „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”.

Na terytorium Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego wytyczono ścieżki piesze oraz rowerowe, które umożliwiają turystom i okolicznym mieszkańcom podziwianie walorów przyrodniczych tego obszaru. Przez teren Gminy Łąck przebiega:

- Szlak żółty „Północny” nazywany również „Szlakiem głównym Kotliny Płockiej” (Włocławek – Jezioro Radyszyńskie – Telążna – Jazy – Nowy Duninów – Trzcianno – Krzywy Kołek – Łąck – Grabina – Jezioro Górskie i Jezioro Ciechomickie –). Łączna długość szlaku to 71 km.
- Szlak zielony „Południowy” im. Króla Kazimierza Wielkiego (Włocławek – Jezioro Skrzyneckie – Cieślikowo – Jezioro Lucieńskie – Gorzewo – Janów – Łąck – Jezioro Łąckie Duże – Matyldów – Koszelówka – Gąbin),
- Międzynarodowy Szlak Rowerowy EuroVelo R-2, (Łąck - Korzeń Królewski – Smolenia – Reszki - Szczawin Kościelny – Kaleń - Budy Kaleńskie – Gostynin - Huta Rajska – Parówek – Okna – Skrzyńki - Goreń Duży – Krzewent – Kukawy – Kowal), o łącznej długości 50 km.
- Zielony Szlak Rowerowy o długości 150 km (kontynuacja szlaku Eurovelo i VeloMazovia, (Włocławek – Pinczata – Dębniaki – Jezioro Goreńskie – Jezioro Skrzyneckie – Lubaty – Jezioro Lucieńskie – Klusek Biały – Sendeń Mały – Łąck – Zdwórz – (poza granicą Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego) Gąbina – Topólko – Czyżew – Senniki – Sielce – Jamno – Iłów – Łaziska – Budy Stare. Szlak został oznakowany przez Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego z siedzibą w Łącku.

Źródło: <http://parki.kujawsko-pomorskie.pl/gwpk>

Istniejące szlaki nie są jednak wystarczająco oznakowane i turyści mogą mieć trudności żeby z nich skorzystać.

Cała Gmina Łąck położona jest w obszarze chronionego krajobrazu. Według aktów powołujących, obszary te, chronione są ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, tereny wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Na terenie Gminy zlokalizowany został również obszar Natura 2000 „Uroczyska Łąckie” PLH 140021, w obrębie którego znajduje się Jezioro Łąckie Małe. Obszar obejmuje

kompleks lasów, bagien i wód we wschodniej części Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

Wśród drzew najciekawsze objęto ochroną poprzez ustanowienie ich **pomnikami przyrody**. Głównymi gatunkami poddanymi ochronie są: dęby szypułkowe oraz lipy drobnolistne. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Łąck przedstawia tabela 11.

Tabela 11. Pomniki przyrody na terenie Gminy Łąck

Lp.	Położenie		Nazwa obiektu		Obwód (cm)	Wys. (m)	Inne
	Powiat Gmina/ dzielnica Miejscowość	Bliższa lokalizacja	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska			
1.	płocki Łąck Grabina	teren prywatny/ przy drodze powiatowej, miejscowość Grabina 7	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	347	18	
2.	płocki Łąck Grabina	teren prywatny/teren pod zabudowę letniskową	Dąb szypułkowy	Quercus robur	338	15	
3.	płocki Łąck Koszelówka	Teren prywatny/ na terenie „Galerii Koszelówka”	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	423	20	
4.	płocki Łąck Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Sendeń (podgórze) oddział 182/ obok budynków Nadleśnictwa Łąck	Dąb szypułkowy	Quercus robur	221, 290, 315	30	3 sztuki
5.	płocki Łąck Łąck	Skarb Państwa, użytkownik Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gostyninie	Kasztanowiec biały	Aesculus hippocastanum	350	15	
6.	płocki Łąck Łąck	Skarb Państwa, ulica Kolejowa 42	Dąb szypułkowy	Quercus robur	315, 350	28	2 sztuki
7.	płocki Łąck Sendeń Duży	Teren prywatny/ Józef Magierski	Jałowiec pospolity	Juniperus communis	90 (na wysokości 0,7 metra)	6,5	

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

8.	płocki Łąck Zdwórz	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Zdwórz (Podgórze), oddział 300f	Dąb szypułkowy	Quercus robur	190, 280, 310	30	3 sztuki
9.	płocki Łąck Zdwórz	Teren prywatny/ Marek Wasiak	Żywotnik zachodni	Thuja occidentalis	115	15	
			Świerk kujący srebrzysty	Picea pungens	120	17	
10.	płocki Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Łąck, oddział 100 (214c,d)	Buk pospolity	Fagus silvatica	74-312	24-30	60 sztuk
11.	płocki Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Podgórze, oddział 86(154d) rezerwat „Dąbrowa łącka”	Buk pospolity	Fagus silvatica	221	30	
12.	płocki Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Podgórze, oddział 169g, rezerwat „Dąbrowa łącka”	Dąb szypułkowy	Quercus robur	330, 350, 374, 395 460	25	5 sztuk
13.	płocki Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Łąck (Podgórze), oddział 168r, rezerwat „Dąbrowa łącka”	Dąb szypułkowy	Quercus robur	300	18	
14.	płocki Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Łąck (Podgórze), oddział 169g, rezerwat „Dąbrowa łącka”	Dąb szypułkowy	Quercus robur	305	25	
15.	płocki Łąck	Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Podgórze,	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	395, 153, 236	30	2 sztuki w tym jedna

		oddział 50a, przy osadzie leśnej					-2 pniow a
16.	płocki Łąck	Przy bazie OTL Słotwiny w Górach (Nadleśnictwo Łąck, Leśnictwo Jastrząbek, oddział 34d)	Dąb szypułkowy	Quercus robur	415	22	

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Do zasługujących na uwagę walorów przyrodniczych należy zaliczyć również jeziora występujące na terenie Gminy.

- Jezioro Zdrowskie to największe jezioro znajdujące się w województwie mazowieckim, jego powierzchnia to 327,4 ha. Można zaliczyć je do czołówki najpopularniejszych pod względem turystycznym i rekreacyjnym, zbiorników na północnym Mazowszu,
- Jezioro Ciechomickie – powierzchnia tego jeziora wynosi około 41,9 ha,
- Jezioro Łąckie Duże – zajmuje powierzchnię 61,2 ha i ma średnią głębokość 3,8 m,
- Jezioro Łąckie Małe – o powierzchni 35,6 ha,
- Jezioro Górskie – zajmuje powierzchnię 41,6 ha.

Wokół jezior dobrze rozwinęła się baza turystyczno-rekreacyjna oferująca ośrodki wypoczynkowe, działki rekreacyjne oraz pola namiotowe. Dzięki temu, tereny nad jeziorami w Gminie Łąck to miejsca idealne do wypoczynku rodzinnego. Wody jezior przyciągają nie tylko rzesze spragnionych sportów wodnych turystów, ale także wędkarzy, ze względu na występującą tu obfitość i różnorodność ryb.

Zagrożeniem dla rozwoju turystyki wodnej na terenie Gminy jest powierzchniowe zanieczyszczenie wody. Gmina podjęła działania, by ograniczyć to zjawisko, poprzez modernizację i rozbudowę systemu kanalizacji na terenie Gminy.

WALORY KULTUROWE

Podróżując po Ziemi Łąckiej oprócz malowniczych widoków można napotkać obiekty zabytkowe, do których zaliczamy:

- Łąck
  - Zespół pałacowo-parkowy:
    - Pałac Fuhrmannów z 1872-1873 Park z pocz. XIX w.,
    - Kaplica św. Piotra i Pawła z 1872-1873,
    - Dwór Łąckich z poł. XIX w.,

- Oficyna z 1 ćw. XX w.,
- Powozownia z poł. XIX w.,
- Zespół Państwowego Stada Ogierów:
  - Dom Dyrektora Stada z l. 30. XX w.,
  - Stajnia hodowlana I z 1923 r.,
  - Stajnia hodowlana II z 1923 r.,
  - Stajnia hodowlana III z 1923 r.,
  - Stajnia hodowlana IV z powozownią z 1923 r.,
  - Kuźnia-rymarnia z l. 20.-30. XX w.,
  - Magazyn pasz z l. 20.-30. XX w.,
  - Obora z l. 20.-30. XX w.,
  - Budynek folwarczny z l. 20.-30. XX w.,
  - Ogrodzenie zespołu z bramą z 1923 r., ul. Płocka 12,
  - Budynek mieszkalny pracowników stadniny - czworak, z l. 20.-30. XX w., ul. Płocka 2,
  - Budynek mieszkalny pracowników stadniny - czworak, z l. 20.-30. XX w., ul. Płocka 4,
  - Budynek mieszkalny masztalerzy I z l. 20.-30. XX w., ul. Kolejowa 12,
  - Budynek mieszkalny masztalerzy II z l. 20.-30. XX w., ul. Kolejowa 14,
- Zespół Nadleśnictwa Łąck:
  - Budynek administracyjny Nadleśnictwa z 1923 r., ul. Lipowa 6,
  - Wyłuszcarnia szyszek z 1924 r., ul. Kolejowa 30,
- Korzeń Królewski
  - Kościół par. św. Walentego, dawny spichrz z poł. XIX, przebudź. W 1927 r.,
  - Cmentarz katolicki z 1927 r.,
- Ludwików
  - Kapliczka przydrożna z 1939 r.,
  - Cmentarz ewangelicki z około 1900 r..

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Łąck, 2013

Na terenie Gminy Łąck występują również stanowiska archeologiczne wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to ślady osadnictwa, obozowiska, osady, punkty osadnicze i cmentarzyska pochodzące z okresu od epoki kamienia po okres nowożytny.

ZAPLECZE TURYSTYCZNE

Turyści przybywający do Gminy Łąck mogą korzystać z usług **bazy noclegowej i gastronomicznej** zlokalizowanej na terenie Gminy. Bazę noclegową dopełniają obiekty

---

agroturystyczne. Bazę gastronomiczną stanowią natomiast restauracje, pizzerie i bary umiejscowione na terenie Gminy, jak i punkty gastronomiczne wchodzące w skład obiektów bazy noclegowej Gminy.

Znacznego rozmachu nabrać powinna w skali gminy **agroturystyka** oparta o w/w elementy przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe Gminy. Do wsi o potencjalnie dużych walorach dla rozwoju agroturystyki należy zaliczyć miejscowości usytuowane nad jeziorami.

Ważną rolę w obsłudze turystów, stanowiącą jedną z podstawowych form turystyki aktywnej odgrywają szlaki piesze i ścieżki rowerowe. Dzięki nim turyści przebywający na terenie Gminy mogą podziwiać okoliczne atrakcje. Rolę edukacyjną odgrywają natomiast ścieżki dydaktyczne. Na terenie Gminy Łąck została wytyczona ścieżka o długości 5 km, której celem jest zaprezentowanie walorów przyrodniczych lasów łąckich. Ścieżka składa się z 12 przystanków - jednym z nich jest Izba edukacji leśno - ekologicznej urządzona w budynku Nadleśnictwa Łąck. Znajduje się tam szereg interesujących materiałów dotyczących lasów, leśnictwa i historii okolicznych terenów leśnych.

W oparciu o w/w elementy przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe, w Gminie można rozwinąć następujące formy turystyki, które powinny przyczynić się do wzrostu znaczenia funkcji turystycznej jako wspomagającej rozwój Gminy:

- turystyka krajoznawcza,
- turystyka wypoczynkowa nad jeziorami Gminy Łąck,
- turystyka wędkarska,
- turystyka ornitologiczna – obszar Gostynińsko-Woławskiego Parku Krajobrazowego,
- agroturystyka – ukształtowanie terenu, warunki przyrodnicze, obiekty dziedzictwa kulturowego są wyraźnymi przesłankami dla wspomagania lokalnych inicjatyw sołectw w zakresie agroturystyki. W tej kwestii konieczne jest opracowanie spójnego programu rozwoju turystyki w połączeniu z planem odnowy wsi. Do wsi o potencjalnie dużych walorach dla rozwoju agroturystyki zalicza się miejscowości zlokalizowane nad jeziorami.

Warunkiem rozwoju turystyki w skali całej Gminy jest wykorzystanie istniejącej bazy oraz stworzenie niezbędnych elementów zagospodarowania turystycznego. Istotnym czynnikiem rozwoju jest promocja turystyczna i pełna informacja o wartościach turystycznych Gminy.

3.4. Rynek pracy i bezrobocie

Na koniec 2014 roku, na terenie Gminy Łąck zarejestrowane były 522 osoby bezrobotne, co stanowiło 6% bezrobotnych powiatu.

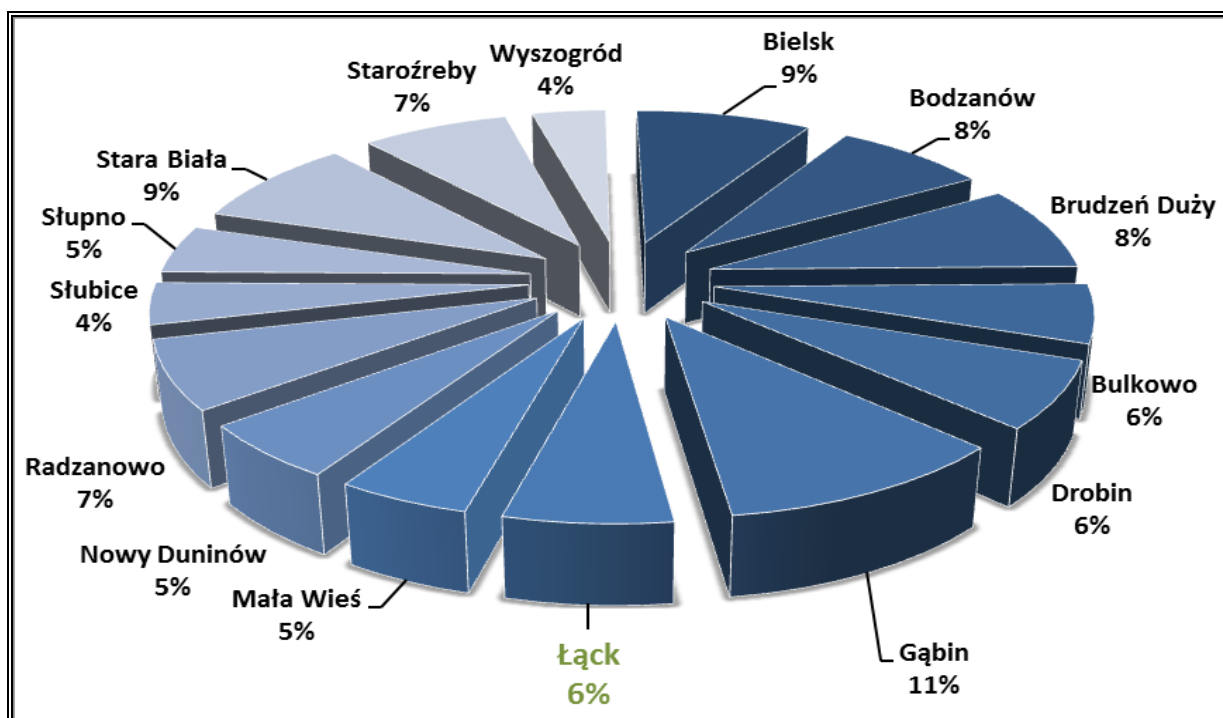

Tabela 12. Bezrobocie na terenie powiatu płockiego na koniec 2014 roku

L.p.	Gmina	Bezrobotni ogółem	Kobiety
1	Bielsk	649	355
2	Bodzanów	567	302
3	Brudzeń Duży	610	325
4	Bulkowo	420	230
5	Drobin	483	259
6	Gąbin	790	409
7	Łąck	449	233
8	Mała Wieś	355	183
9	Nowy Duninów	400	225
10	Radzanowo	494	283
11	Słubice	298	159
12	Słupno	343	201
13	Stara Biała	632	354
14	Staroźreby	544	313
15	Wyszogród	272	132
16	Ogółem	7 306	3 963

Źródło: Dane PUP w Płocku

Wykres 4. Bezrobocie na terenie gmin powiatu płockiego na koniec 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Płocku

Tabela 13. Bezrobocie na terenie Gminy Łąck w latach 2008-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni zarejestrowani wg płci								
ogółem	osoba	368	425	453	505	514	522	449
mężczyźni	osoba	180	213	244	242	256	266	216
kobiety	osoba	188	212	209	263	258	256	233
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci								
ogółem	%	11,5	13,1	13,5	14,9	15,0	15,1	12,9
mężczyźni	%	10,6	12,3	13,5	13,3	13,9	14,3	11,6
kobiety	%	12,4	13,9	13,4	16,7	16,4	16,1	14,6

Źródło: Dane GUS

Analizując dane dotyczące struktury bezrobocia na terenie Gminy Łąck należy zauważyć, że liczba osób bezrobotnych w lata 2008-2014 wzrosła o 81 osoby, tj. o około 22%. Większość wśród osób bezrobotnych stanowiły kobiety – 51,9%. Jednak porównując wielkość bezrobocia w roku 2014 do roku 2013, widoczny jest znaczący spadek liczby osób bezrobotnych. Spadek ten wyniósł 13,98% w ciągu jednego roku.

Brak pracy lub jej utrata jest przyczyną wielu bardzo niepokojących zjawisk społecznych (tj. patologia, przestępczość czy uzależnienia od alkoholu), a także czynnikiem skutecznie ograniczającym popyt wewnętrzny. Długotrwałe występowanie tych efektów bezrobocia

w konsekwencji wpłynie bezpośrednio na wzrost wydatków Gminy Łąck na pomoc społeczną w zakresie likwidacji lub minimalizacji tych zjawisk, jak również na pogorszenie wizerunku i atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej Gminy.

Chcąc zmniejszać poziom bezrobocia, należałoby skutecznie pozyskiwać nowych inwestorów, a także stwarzać odpowiednie warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na swoim terenie m.in. poprzez tworzenie odpowiedniego systemu zachęt dla nowych przedsiębiorców lub poprzez wyznaczanie odpowiednich terenów inwestycyjnych.

4. Usługi publiczne na terenie Gminy Łąck

4.1. Usługi społeczne

Jednym z czynników warunkujących atrakcyjność osiedleńczą jest dostępność usług społecznych. Podczas wyboru nowego miejsca zamieszkania brane są pod uwagę przede wszystkim: dostęp do oświaty oraz jakość oferty edukacyjnej, oferta kulturalna, baza sportowo-rekreacyjna, dostęp do opieki zdrowotnej, a także poziom bezpieczeństwa publicznego. Od stanu infrastruktury społecznej zależy także jakość życia obecnych mieszkańców Gminy i ich szanse rozwoju.

4.1.1. Oświata i nauka

Na terenie Gminy Łąck funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Samorządowe Przedszkole w Łącku,
- Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” w Zaździerz,
- Szkoła Podstawowa im. ppor. Emilii Gierczak w Łącku,
- Gimnazjum im. prof. Jerzego Kondrackiego w Łącku.

PRZEDSZKOLA

Na terenie Gminy Łąck funkcjonują dwa przedszkola:

- Samorządowe Przedszkole w Łącku, zlokalizowane przy ulicy Kolejowej 5. Na koniec 2014 roku, do placówki uczęszczało 121 dzieci.
- Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” zlokalizowane w miejscowości Zaździerz 33. Placówka czynna jest cały rok i zapewnia najmłodszym zajęcia z logopedą, naukę języka angielskiego i zajęcia muzyczne.

Samorządowe Przedszkole w Łącku zapewnia dostęp do wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej. Posiada także bogatą ofertę spędzania czasu dla dzieci, w tym: gry i zabawy dydaktyczne, zajęcia plastyczne, zabawy taneczne i ruchowe, naukę samodzielności, pobyt na świeżym powietrzu. Ponadto, organizowane są zajęcia dodatkowe z zakresu nauki języka

angielskiego oraz rytmiki. Placówka oferuje pełne wyżywienie dla swoich podopiecznych. Sympatyczni pracownicy, urozmaicone zajęcia i towarzystwo rówieśników sprawia, że dzieci chętnie przychodzą do przedszkola.

Tabela 14. Przedszkola na terenie Gminy Łąck (stan na 31.12.2014 r.)

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi (w etatach)	Rodzaj placówki (publiczna / niepubliczna)
Samorządowe Przedszkole w Łącku	121	8,31	7	publiczna
Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” w Zaździerzcu	48	6,38	2	niepubliczna

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Ograniczenie zakresu opieki przedszkolnej może stanowić problem dla rodziców, a zwłaszcza młodych matek, które mają ograniczone możliwości podjęcia lub kontynuacji kariery zawodowej.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Na terenie Gminy Łąck funkcjonuje jedna Szkoła Podstawowa, zlokalizowana na ulicy Kolejowej 1 w Łącku. W 2014 roku uczęszczało do niej 287 uczniów.

Tabela 15. Wykaz szkół podstawowych na terenie Gminy Łąck (stan na 31.12.2014 r.)

Nazwa placówki (adres)	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi (w etatach)	Rodzaj placówki (publiczna / niepubliczna)
Szkoła Podstawowa im. ppor. Emilii Gierczak w Łącku	287	30,29	12	publiczna

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej tworzy fundament wykształcenia. Szkoła łagodnie wprowadza uczniów w świat wiedzy dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny.

Wyniki testu 6-klasistów w 2014 roku dla przeciętnego ucznia klasy VI w Gminie Łąck kształtowały się odpowiednio na poziomie 25,68 punktów i były wyższe niż średnia dla powiatu płockiego i województwa mazowieckiego.

Tabela 16. Wyniki testów 6-klasistów w Gminie Łąck w roku szkolnym 2013/2014

Wyszczególnienie	2014
Średni wynik w województwie mazowieckim	25,4
Średni wynik w powiecie plockim	24,2
Średni wynik Gmina Łąck	25,68

Źródło: Urząd Gminy Łąck, <http://www.oke.waw.pl/>

GIMNAZJA

Na terenie Gminy Łąck zlokalizowane jest Gimnazjum im. prof. Jerzego Kondrackiego w Łącku przy ulicy Kolejowej 1.

Tabela 17. Charakterystyka gimnazjum na terenie Gminy Łąck (stan na 31.12.2014 r.)

Nazwa placówki (adres)	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi (w etatach)	Rodzaj placówki (publiczna / niepubliczna)
Gimnazjum im. prof. Jerzego Kondrackiego w Łącku	149	18,22	2,25	publiczna

Źródło: Urząd Gminy Łąck,

Oferta w/w. placówki gimnazjalnej zarządzanej przez Gminę Łąck, dostosowana jest do zainteresowań i zdolności swoich uczniów. Liczba godzin lekcyjnych w ramach danego przedmiotu jest dostosowana do profilu danej klasy. Ponadto, uczniowie mogą uczestniczyć w kołach zainteresowań oraz brać udział w różnorodnych konkursach. Angażują się również w wiele inicjatyw szkolnych, dzięki czemu rozwijają swoje umiejętności organizatorskie. Uczniowie Gimnazjum osiągają wysokie wyniki w różnych zawodach w różnych dyscyplinach sportowych.

Uczniowie III klas gimnazjum w latach 2012, 2013 i 2014 przystąpili do obowiązkowego testu gimnazjalnego. Jego wyniki w Gminie Łąck na tle wyników dla województwa mazowieckiego przedstawia tabela 18.

Tabela 18. Wyniki testów gimnazjalnych w Gminie Łąck

Wyszczególnienie		Rok 2012		Rok 2013		Rok 2014	
		Gmina Łąck	województwo mazowieckie	Gmina Łąck	województwo mazowieckie	Gmina Łąck	Województwo mazowieckie
Część humanistyczna	język polski	65,90%	67,00%	64,80%	64,00%	63,2%	70%
	historia	56,80%	63,00%	52,60%	60,00%	55,5%	56,1%
Część matematyczno-przyrodnicza	matematyka	45,70%	50,00%	48,40%	51,00%	40,1%	68,7%
	Przedmioty przyrodnicze	48,60%	52,00%	59,20%	61,00%	52,3%	54,1%

Język obcy nowożytny	język angielski podstawowy	57,80%	66,00%	60,00%	67,00%	62,3%	70,1%
----------------------	----------------------------	--------	--------	--------	--------	-------	-------

Źródło: Urząd Gminy Łąck, <http://www.oke.waw..pl/>

Analizując średnie wyniki testów uczniów III klas szkół gimnazjalnych z terenu Gminy Łąck należy zauważyć, że w 2014 roku średnie wyniki uczniów z Gminy Łąck były niższe niż średnia wyników dla województwa mazowieckiego.

Istotnym obiektem powiązanim z edukacją, a także turystyką i sportem na terenie Gminy Łąck, jest Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku Zielona Szkoła w Sendeniu. Treść programu realizowanego przez „SSM – Zielona Szkoła” w Sendeniu to m.in. zajęcia w Nadleśnictwie Łąck, przejażdżki bryczkami, przejażdżki kucykami, wycieczki rowerowe, lekcje przyrodnicze w terenie, zapoznanie z urządzeniami ekologicznymi oraz zagadnieniami wytwarzania ceramiki ludowej i artystycznej, zajęcia plenerowe z malarstwa i wiele innych. Ponadto Zielona Szkoła zorganizowanym grupom oprócz zakwaterowania i wyżywienia oferuje: piękną i przestronną wiatę turystyczną z kominkiem i miejscem na ognisko, 45 rowerów, boisko do piłki siatkowej, boisko do piłki nożnej, stół do ping-ponga. Działalność „SSM – Zielonej Szkoły” w Sendeniu została już wielokrotnie doceniona, jej sukcesy to:

- Mecenas Polskiej Ekologii 2010 w Narodowym Konkursie Ekologicznym „Przyjaźni Środowisku” pod honorowym Patronatem Prezydenta RP w kategorii „Promotor Ekologii”.
- Laureat w VIII Edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku” pod honorowym Patronatem Prezydenta RP w kategorii „Promotor Ekologii”.
- Wyróżnienie w VII Edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku” pod honorowym Patronatem Prezydenta RP w kategorii „Promotor Ekologii”.
- Wyróżnienie w VI Edycji Konkursu „Sposób na Sukces” za Najlepsze Działania Kreujące Przedsiębiorczość i Nowe Miejsca Pracy na Terenach Wiejskich wspólnie z Urzędem Gminy w Łącku.

4.1.2. Ochrona zdrowia

Istotnym elementem infrastruktury społecznej jest system ochrony zdrowia. Jego poziom w sposób znaczący wiąże się z jakością wykonywanej pracy przez mieszkańców oraz wpływa na wydatki budżetu. Dostęp do infrastruktury ochrony zdrowia zależy przede wszystkim od liczby instytucji świadczących usługi zdrowotne, ich rozmieszczenia oraz kosztów usług.

Zadania w zakresie opieki zdrowotnej na terenie Gminy Łąck realizuje Samodzielny Gminny Ośrodek Zdrowia w Łącku, ul. Gostynińska 4, 09-520 Łąck w ramach, którego działa:

- Gabinet lekarza POZ,
- Gabinet medycyny szkolnej,
- Gabinet pielęgniarstwa i położnictwa środowiskowego,
- Szkolny gabinet lekarsko-pielęgniarstwa,
- Zespół długoterminowej opieki zdrowotnej.

Dodatkowo w Łącku funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej REH-MED. Placówka zajmuje się ortopedią i traumatologią narządu ruchu oraz rehabilitacją medyczną.

4.1.3. Sport i rekreacja

Sport w Gminie Łąck jest nieodzownym elementem życia wielu jej mieszkańców, dlatego też Gmina wspiera rozwój dyscyplin sportowych zarówno finansowo jak i rzeczowo.

Głównym obiektem sportowym na terenie Gminy Łąck jest hala sportowa o powierzchni 3 200 m², znajdująca się w Łącku. W swej ofercie hala posiada pełnowymiarowe boiska do: piłki ręcznej, piłki koszykowej, piłki siatkowej, piłki nożnej, badmintonu, tenisa ziemnego. Należy podkreślić, że obiekt jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dodatkowo hala posiada salę konferencyjną, która może pomieścić 60 osób.

Ponadto Gmina posiada boiska piłkarskie, które obecnie są wykorzystywane zarówno przez mieszkańców Gminy, jak i Gminny Ludowy Klub Sportowy „Kormoran”.

Gmina Łąck to wymarzone miejsce dla miłośników jeździectwa i koni. Najważniejszymi obiektami na terenie Gminy w tej kategorii są:

- Stado Ogierów w Łącku, ul. Płocka 12, przy którym działa Klub Jeździecki Łąck,
- Stadnina „Bayer Full” Sławomir Świerzyński, Wola Łącka 6,
- Stajnia „Equest”, ul. Długa 23, Łąck.

Najbardziej znanym obiektem promującym Gminę, jest Stado Ogierów w Łącku. Dla wszystkich turystów i mieszkańców Gminy została przygotowana ciekawa oferta sportowo-rekreacyjna, która obejmuje: "wczasy w siodle" z nauką jazdy konnej i powożenia zaprzęgami, zgrupowania sportowe, zawody konne w krytej ujeżdżalni i na hipodromie, aukcje koni, indywidualną i grupową naukę jazdy konnej z instruktorem, przejażdżki konne w terenie, a także różne imprezy rekreacyjne takie jak przejażdżki powozami, kuligi, ogniska i biegi myśliwskie.

Stajnia „Equest” w swej ofercie posiada m.in. hipoterapię, przygotowanie do odznak jeździeckich, wyjazdy na zawody, zajeżdżanie młodych koni, kliniki jeździeckie z trenerem Janem Skoczylasem - olimpijczykiem z Monachium, czy wynajem wiaty biesiadnej. Prócz tego Stajnia oferuje pensjonat dla koni, który zapewnia fachową opiekę nad zwierzętami.

Interesującym miejscem na mapie Gminy Łąck jest również Stadnina „Bayer Full”, która organizuje biwaki i obozy jeździeckie, naukę jazdy konnej, zwiedzanie stajni i prezentację sprzętu jeździeckiego, a także jazdę konną w terenie.

4.1.4. Kultura

Do podmiotów kształtujących życie kulturalne mieszkańców Gminy Łąck możemy zaliczyć:

- Gminne Centrum Kultury, Rekreacji i Sportu w Podlasiu, które zajmuje się organizacją zajęć plastycznych, teatralnych, sportowych, a także spotkań z grami planszowymi oraz projekcjami filmowymi dla dzieci i młodzieży. Gminne Centrum to miejsce stworzone przede wszystkim dla dzieci i młodzieży, ale nie tylko. To punkt spotkań i imprez organizowanych dla całej społeczności lokalnej. Gminne Centrum Kultury organizuje m. in. uroczystości Dnia Kobiet, Dnia Babci i Dziadka, a także Romantyczne, walentynkowe wieczory filmowe. Ponadto organizowane są również zajęcia dla dzieci i młodzieży w czasie ferii szkolnych.
- Gminny Ośrodek Kultury w Łącku, znajdujący się przy ulicy Warszawskiej 39, to obiekt oferujący swe usługi wszystkim mieszkańcom Gminy niezależnie od wieku. Jego oferta obejmuje m. in.:
  - naukę gry na instrumentach dętych w Gminnej Orkiestrze Dętej,
  - naukę gry na akordeonie, keyboardzie oraz na perkusji,
  - nauki tańca i śpiewu w Zespole Ludowym pieśni i tańca – Dzieci Ziemi Łąckiej,
  - zajęcia w kółku plastycznym.
- Gminną Bibliotekę Publiczną w Łącku, ul. Kolejowa 5, 09-520 Łąck, która posiada również filię w Podlasiu.

Biblioteka z filią posiadały na koniec 2013 roku 16 871 woluminów, z których w 2013 roku korzystało 477 czytelników.

Biblioteka, poza wypożyczalnią organizuje:

- spotkania autorskie, na przykład w 2013: z Agnieszką Frączek dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Łącku, z Ewą Chotomską dla dzieci z Przedszkola Samorządowego w Łącku i z Krzysztofem Petkiem dla uczniów Gimnazjum w Łącku. Na każdym spotkaniu była możliwość zakupu książek autora i uzyskania autografu.
- wycieczki do Biblioteki.

- konkursy plastyczne dla dzieci.
- spotkania z bajką, gdyż Biblioteka bierze udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.

Co roku terenie Gminy Łąck organizowane są **cykliczne imprezy kulturalne i sportowe**, do których należą m.in.:

- Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze;
- „Gminne Dożynki”, organizowane we wrześniu,
- Festiwal Folkloru „Od kujawiaka do Oberka”, wydarzenie ma miejsce w październiku w Hali Sportowej w Łącku,
- „Gminna Wigilia”.

Duże znaczenie dla integracji mieszkańców Gminy i pobudzania ich do wspólnych działań mają organizacje działające na jej terenie. W Gminie Łąck działają:

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „AKTYWNI RAZEM” – od 2006 r. Fundacja działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich regionu gąbińsko-włocławskiego mając na celu m.in.: wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla rozwoju, aktywizację życia kulturalnego wsi, ochronę i racjonalne wykorzystanie dziedzictwa przyrody oraz wzmocnienie sektora turystycznego.
- Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Podlasiu, którego celem działania jest m.in. aktywizacja i promowanie kobiet w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym.
- Klub Przyjaciół Grabiny – działający od 2014 r. na rzecz wspierania kultury i sportu w miejscowości Grabina.
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Korzeń i Okolic - celem działania Stowarzyszenia jest: wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju: społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Antoninów, Korzeń Królewski, Korzeń Rządowy, Kościuszków, Podlasie i Władysławów. Ponadto Stowarzyszenie dąży do integracji mieszkańców wsi, przeciwdziałania bezradności i wykluczeniu społecznemu, wspieraniu demokracji i budowy społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym.
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wincentów i Okolice.
- Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego - Członkami organizacji są: powiaty płocki i gostyniński, miasta: Gostynin, Płock, Miasto i Gmina Gąbin, gminy Gostynin, Iłów, **Łąck**, Nowy Duninów, Sanniki, Słubice i Szczawin Kościelny. Do najważniejszych celów statutowych Stowarzyszenia należy m.in.: rozwój proekologicznej infrastruktury technicznej, podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości i rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,

wypracowanie systemu edukacji ekologicznej, podejmowanie przedsięwzięć ekologicznych, turystycznych, sportowych, gospodarczych i kulturalnych.

Źródło: <http://www.pojezierzegostyninskie.pl>

4.1.5. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji z środowiskiem.

Jednostką organizacyjną w zakresie pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Łąck jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**, który realizuje zadania z zakresu:

1. Pomocy społecznej
2. Ustawy o świadczeniach rodzinnych
3. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
4. Ustawy o systemie oświaty w zakresie pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym
5. Ustawy o dodatkach mieszkaniowych
6. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ze świadczeń GOPS w 2014 roku korzystało 168 osób, z tego 110 osób z powodu bezrobocia, 71 osób z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz 57 osób z powodu długotrwałej choroby. Zarówno łączna liczba korzystających z pomocy Ośrodka, jak i łączna kwota świadczeń w 2014 roku zmalała w porównaniu poprzednich analizowanych lat (2012, 2013).

Tabela 19. Pomoc społeczna na terenie Gminy Łąck

Pomoc społeczna - świadczenia	Stan na dzień 31.12.2012r.	Stan na dzień 31.12.2013r.	Stan na dzień 31.12.2014r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	189	180	168
Z powodu ubóstwa	14	12	9
Z powodu bezrobocia	114	125	110
Z powodu niepełnosprawności	60	67	56
Z powodu długotrwałej choroby	63	77	57
Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu	93	79	71

gospodarstwa domowego			
Kwota świadczeń w tys. zł [zadania własne gminy]	312 095	309 156	204 354
Kwota świadczeń w tys. zł [zadania zlecone gminy]	0	0	142 519
Liczba mieszkań socjalnych na terenie Gminy	5	5	5

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Na terenie Gminy utworzono również Punkt Profilaktyki Uzależnień Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Łącku, który posiada filię w Grabinie. Obiekty te oferują bezpłatną pomoc w zakresie: nadużywania alkoholu, uzależnień od alkoholu i narkotyków, przemocy domowej, problemów w rodzinie oraz problemów okresu dojrzewania i innych.

4.1.6. Bezpieczeństwo publiczne

Usługi publiczne na terenie Gminy Łąck z zakresu:

- **bezpieczeństwa publicznego** realizują: Posterunek Policji w Łącku, 09-520 Łąck, ul. Warszawska 17, który podlega Komisariatowi Policji w Gąbinie,
- **ochrony przeciwpożarowej** na terenie Gminy realizują jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Łącku, Korzeniu, Zaździerzcu, Sendeniu i Zdworzu.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zgodnie z informacjami Urzędu Gminy w Łącku, w 2014 roku na terenie Gminy doszło do popełnienia 105 przestępstw – o 12,5% mniej niż w 2013 roku i o 22,1% więcej niż w roku 2011, oraz odnotowano 2 wypadki.

Tabela 20. Statystyki wypadków i przestępstw na terenie Gminy Łąck w latach 2011-2014

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014
Liczba wypadków	1	4	5	2
W tym ze skutkiem śmiertelnym	0	2	0	0
Liczba przestępstw	86	85	120	105

Źródło: Urząd Gminy Łąck

4.2. Usługi komunalne

Władze Gminy Łąck podejmują działania dążące do rozwoju sieci i urządzeń infrastrukturalnych, które wpłyną na atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną Gminy. Teren Gminy Łąck wyposażony jest w następujące urządzenia i sieci infrastruktury technicznej:

- sieć wodociągowa ze stacją uzdatniania i ujęciami wody,

- sieć kanalizacji sanitarnej z mechaniczno-biologiczną oczyszczalnią ścieków,
- sieć energetyczna.

Świadczeniem usług wodno-kanalizacyjnych na terenie Gminy Łąck zajmuje się Gminny Zakład Komunalny.

4.2.1. Usługi wodociągowe i kanalizacyjne

WODOCIĄG

Teren Gminy Łąck jest dobrze wyposażony w infrastrukturę wodociągową. Prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do czynnej sieci rozdzielczej. Długość sieci wraz z przyłączami na terenie Gminy w 2014 roku wynosiła 100 km. Liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1 275 sztuk.

Tabela 21. Stan infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Łąck na koniec 2014 roku

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 31.12.2014r.
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	100
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 275
połączenia prowadzące do działek letniskowych	szt.	1 013
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	192,4
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 500

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Woda dla mieszkańców Gminy pozyskiwana jest z 6 ujęć wody:

- Łąck, woda uzdatniana jest po przez odzelaźnianie. Z wodociągu zasilane są miejscowości: Łąck. Wodociąg połączony jest z wodociągiem Wola Łącka.
- Wola Łącka woda uzdatniana jest po przez odzelaźnianie i usuwanie manganu. Z wodociągu zasilane są miejscowości: Wola Łącka, Ludwików, Łąck. Wodociąg połączony jest z wodociągiem Łąck.
- Zaździerz woda uzdatniana jest po przez odzelaźnianie i usuwanie manganu. Z wodociągu zasilane są miejscowości: Zaździerz, Nowe Rumunki, Matyldów, Koszelówka, Wincentów, Zofiówka i Grabina oraz ośrodki i domki letniskowe nad jeziorem Zdworskim.
- Władysławów woda uzdatniana jest po przez odzelaźnianie i usuwanie manganu. Z wodociągu zasilane są miejscowości: Antoninów, Podlasie, Kościuszków, Władysławów, Korzeń Królewski i Korzeń Rządowy.

- Sendeń woda uzdatniana jest po przez odżelaznianie i usuwanie manganu. Z wodociągu zasilane są miejscowości: Sendeń Mały i Sendeń Duży.
- Zdwórz woda uzdatniana jest po przez odżelaznianie. Z wodociągu zasilana jest miejscowość Zdwórz, Zofiówka oraz ośrodki i domki letniskowe nad jeziorem Zdworskim.

Dodatkowe lokalne ujęcia wody występujące na terenie Gminy zaopatrują: Zespół działek rekreacyjnych w Matyldowie, Ośrodek Wypoczynkowy Zacisze w Koszelówce, Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Exploris” w Koszelówce, Hotel-Restauracja „Rusalka” w Łącku, Hotel „Dębowa Góra” Nowe Rumunki oraz wybrane przedsiębiorstwa w Wincentowie, Matyldowie i Korzeniu Królewskim.

Źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Łąck na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2019
 Infrastruktura wodociągowa na terenie Gminy Łąck jest dobrze rozbudowana, co wpływa na atrakcyjność Gminy i może przyczynić się do pozyskania nowych mieszkańców, a także inwestorów. Konieczne jednak są dalsze działania, które zapewnią wszystkim mieszkańcom podłączenie do sieci wodociągowej.

KANALIZACJA

Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Łąck jest znacznie mniej rozbudowana niż sieć wodociągowa. Jednak Gmina realizuje inwestycje, które zapewnią zwiększenie długości czynnej sieci rozdzielczej.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji Gminy na koniec 2014 roku liczyła 30 km oraz 325 sztuk przyłączy. Na terenie Gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Łąck oraz oczyszczalnia ścieków kanalizacji sanitarnej w systemie grawitacyjno-tłocznym w Zaździerz. Dopuszczalna dobowa przepustowość oczyszczalni ścieków w przypadku oczyszczalni w Łącku to 440 m³, w Zaździerz natomiast to 200m³.

Tabela 22. Stan infrastruktury ściekowej na terenie Gminy Łąck na koniec 2014 roku

Sieć kanalizacyjna		
Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 31.12.2014r.
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	30
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	325
ścieki odprowadzone z budynków zamieszkałych	dam ³	64
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1927
Oczyszczalnie ścieków		

Lokalizacja oczyszczalni ścieków	Przepustowość oczyszczalni ścieków
Łąck ul. Warszawska	440 m ³ /dobę
Zaździerz	200 m ³ /dobę

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Do tej pory do sieci kanalizacyjnej była podłączona tylko miejscowość Łąck. Jednak dzięki zakończeniu realizowanego od 2012 roku projektu „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior Ciechomickiego, Górskiego i Zdvorskiego w Gminie Łąck – etap I” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, nastąpiła rozbudowa sieci na terenach miejscowości Zaździerz, Matyldów, Koszelówka i Zofiówka. Łączna długość wybudowanej infrastruktury technicznej to 16 km. W jej ramach zostało wybudowanych 6 przepompowni sieciowych i 4 lokalne oraz oczyszczalnia ścieków w Zaździerzu o przepustowości 200m³/d. Szacuje się, że do oczyszczalni dopłyną ścieki w ilości średnio 27 798 m³/rok.

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej niewątpliwie poprawi komfort życia mieszkańców Gminy. Skorzysta na tym również środowisko naturalne – na całym obszarze działań projektowych nastąpi likwidacja nieuszczelnionych zbiorników na nieczystości ciekłe.

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej następuje w pierwszej kolejności na obszarze Gminy o większych skupiskach mieszkańców, gdzie rozbudowa ta jest uzasadniona i opłacalna ekonomicznie. W przypadku terenów, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej jest nieopłacalne, budowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków. Tym samym należy zakładać, że rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy (a tym samym wzrost gęstości zaludnienia w poszczególnych miejscowościach) przyczyni się do rozwoju sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków, co wpłynie w konsekwencji na dalszy wzrost jej atrakcyjności osadniczej. Z kolei w przypadku terenów inwestycyjnych konieczne będzie wcześniejsze uzbrojenie tych terenów w infrastrukturę wodno-ściekową, co zachęci potencjalnych inwestorów do inwestowania na tym terenie.

4.2.2. Zaopatrzenie w energię

O stopniu atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej Gminy Łąck świadczy również sposób zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą.

- **zaopatrzenie w energię elektryczną** – podstawowym źródłem zasilania Gminy Łąck w energię elektryczną jest bezpośrednio powiązanie z siecią krajowego systemu elektroenergetycznego. Dostawcą energii elektrycznej dla Gminy Łąck jest: ENERGA - OPERATOR S.A. Oddział w Płocku Ul. Wyszogrodzka 106, 09-400 Płock. W systemie elektroenergetycznym występują 4 Główne Punkty Zasilania:

- GPZ Gąbin 110/15 kV
- GPZ Góry 110/15kV
- GPZ Radziwie 10/15 kV
- GPZ Gostynin 110/15 kV

Źródłem energii elektrycznej dla terenu Gminy Łąck jest stacja 110/15 kV w Górach oraz stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/0,4 kV. Stacje 15/0,4 kV zasilane są odczepami od magistrali linii SN-15 kV wyprowadzonymi ze stacji 110/15 kV.

Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Łąck na lata 2010-2025

- **zaopatrzenie w gaz-** Gmina Łąck nie jest zasilana gazem ziemnym przewodowym z krajowego systemu gazowniczego. Przez jej obszar przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 400 relacji Kutno - Gostynin z odgałęzieniem DN 200 relacji Gostynin – Gąbin, z którego planowane jest zaopatrzenie w gaz Gminy Łąck odgałęzieniem DN 150 Łąck - Płock – Nowy Duninów. Do chwili obecnej nie podjęto jednak żadnych działań realizacyjnych.

Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Łąck na lata 2010-2025

- **zaopatrzenie w energię cieplną-** gospodarka cieplna na terenie Gminy Łąck ma charakter zdecentralizowany. Oparta jest bowiem o kotłownie lokalne oraz paleniska indywidualne nadal zasilanych głównie węglem, gazem ziemnym, olejem oraz w niewielkim stopniu ogrzewaniem elektrycznym.
- **odnawialne źródła energii -** Gmina Łąck nie leży w obszarze, który jest preferowany dla rozwoju energetyki wiatrowej. W związku z tym, w chwili obecnej na terenie Gminy nie funkcjonują żadne pojedyncze turbiny wiatrowe. Obszar Gminy Łąck nie jest wyposażony również w instalacje odnawialnych źródeł energii wody, ciepła i biogazu. Czego potwierdzeniem jest poniższa tabela.

Tabela 23. Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Łąck

Rodzaj odnawialnego źródła energii	Czy dane źródło energii odnawialnej funkcjonuje na terenie Gminy?	Lokalizacja	Charakterystyka odnawialnego źródła energii (moc instalacji, ilość obiektów, itp.)
Energia słoneczna (instalacje solarne, ogniwa fotowoltaiczne, itp.)	Tak	Sendeń Mały – Zielona Szkoła	Kolektory słoneczne 2 szt.
Energia wiatru (elektrownie wiatrowe, małe turbiny wiatrowe, itp.)	Nie		
Energia wody (Elektrownia wodna, mała elektrownia	Nie		

wodna)			
Pompy ciepła	Nie		
Biogaz (biogaz rolniczy, biogaz wysypiskowy, biogaz z oczyszczalni ścieków, itp.)	Nie		
Biomasa (pellet, biomasa z roślin energetycznych, z lasów, z drewna z odpadkowego z dróg, ze słomy i siana, itp.)	Tak	Ul. Brzozowa w Łącku Gminny Zakład Komunalny	Kotłownia na biomasę

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

4.2.3. Infrastruktura komunikacyjna

Ze względu na walory lokalizacyjne, Gmina Łąck stanowi doskonałą bazę dla inwestorów, jak i dla turystów odwiedzających miejscowości gminne i całe Mazowsze.

Znaczącym atutem Gminy jest jej położenie w samym sercu Polski. Gmina leży na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych. Charakteryzuje ją dogodne połączenie liniami PKP i PKS, które umożliwią mieszkańcom i turystom bezpośrednie połączenie z Sierpcem, Kutnem oraz Płockiem. Główne arterie drogowe tworzą droga krajowa nr 60 łącząca Płock i Gostynin, a dalej prowadząca do autostrady A1 i Łodzi oraz droga wojewódzka nr 577 umożliwiająca dogodne połączenie Płocka z Warszawą.

Szczególne znaczenie dla okolicznej ludności ma bliskie sąsiedztwo i wygodne połączenie z miastami: Płockiem (oddalonym o około 14 km), Gostyninem (ok.11 km) i stosunkowo niewielka odległość od stolicy kraju – 125 km. Ich niedalekie umiejscowienie ułatwia codzienne życie mieszkańców, gdyż w większych ośrodkach miejskich mogą zaspakajać swoje podstawowe potrzeby bytowe, rozwojowe oraz kulturalne. Z drugiej zaś strony wielu mieszkańców miast poszukuje ciszy i spokoju na obszarach wiejskich, a bliska odległość Gminy Łąck w dużej mierze decyduje o jej atrakcyjności.

Infrastrukturę drogową Gminy Łąck tworzą:

- Droga krajowa nr 60 Płock- Gostynin,
- Droga wojewódzka nr 577 Łąck- Ruszki,
- Drogi powiatowe:
  - Soczewka – Łąck 2974W,
  - Grabina Kol. – Płock, stanowiąca połączenie do drogi krajowej Nr 60 (6908W),
  - Zaździerz – Płock 6903W,
  - Dobrzyków – Zaździerz 2975W,
  - Zofiówka – Korzeń 2976,

- Łąck – Władysławów 2977W,
- Wola Łącka – Korzeń 2978W,
- Szczawin K. Korzeń 1451 W,
- Gostynin – Korzeń stanowiąca połączenie do drogi wojewódzkiej nr 577(1452W),
- Łąck – stacja kolejowa Łąck 2902W.

➤ Drogi gminne

Tabela 24. Charakterystyka infrastruktury drogowej na terenie Gminy Łąck

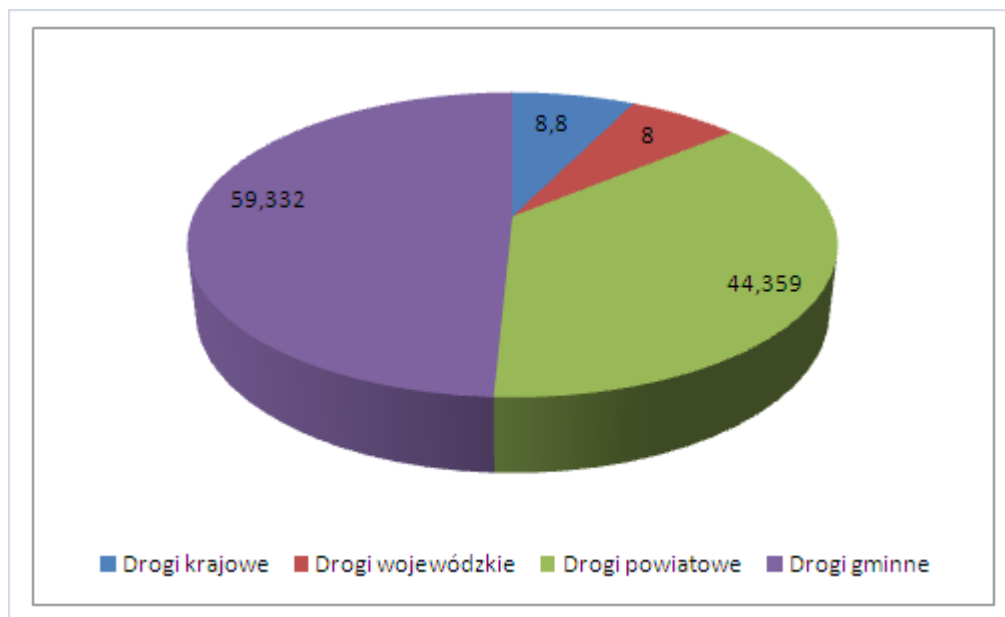
Drogi krajowe		
Nazwa drogi lub relacja drogi	Długość drogi w granicach Gminy (km)	Stan techniczny drogi
Płock – Gostynin nr 60	8,8	Dobry
Drogi wojewódzkie		
Nazwa drogi lub relacja drogi	Długość drogi w granicach Gminy (km)	Stan techniczny drogi
Łąck – Ruszki nr 577	8,0	dobry
Drogi powiatowe		
Nazwa drogi lub relacja drogi	Długość drogi w granicach Gminy (km)	Stan techniczny drogi
Soczewka – Łąck 2974W	5,274	Średni
Grabina Kol. – Płock do dr. kr. Nr 60 (6908W)	3,501	Średni
Zaździerz – Płock 6903W	2,630	Do remontu
Dobrzyków – Zaździerz 2975W	0,750	Średni
Zofiówka – Korzeń 2976	8,704	Średni
Łąck – Władysławów 2977W	4,061	Dobry
Wola Łącka – Korzeń 2978W	4,059	Do remontu
Szczawin K. Korzeń 1451 W	4,722	Średni
Gostynin – Korzeń do dr. kr. nr 577(1452W)	9,534	Średni
Łąck – stacja kolej. Łąck 2902W	1,124	Do remontu
RAZEM	44,359	
Drogi gminne		
Nazwa drogi lub relacja drogi	Długość drogi w granicach Gminy (km)	
(Gorzewo) – gr.gminy – Sendeń Duży, nr ewid. dr. 290701W	2,741	
(Białe) – gr. Gminy – Sendeń Mały, nr. eiwd. dr. 290702W	1,31	
(Janowo) – gr. Gminy – dr. powiatowa nr 2974W, nr ewid. dr. 290703W	3,376	

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

Grabina – Ciechomice Kol. – gr gminy, nr ewid. Dr. 290706W	0,65
(Emilianów) – gr. Gminy – Łąck, nr ewid. dr. 290707W	4,404
(Stefanów) – gr. Gminy – Wola Łącka, nr ewid. dr. 290708W	0,82
Dr. krajowa nr 60 – Wincentów, nr eiwd. dr.290709W	3,64
(Zwoleń) – gr. Gminy – Kościuszków, nr ewid. dr. 290710W	2,063
Dr. powiatowa nr 2977W – Korzeń Królewski, nr ewid. dr. 290711W	2,187
Dr. powiatowa nr 2976W – Zaździerz, nr ewid. dr. 290712W	2,21
Matyldów – gr. Gminy – (Karolew), nr ewid. dr. 290713W	0
Władysławów – Korzeń Rządowy, nr ewid. dr. 290714W	3,467
Zofiówka – dr. powiatowa nr 2976W, nr ewid. dr. 290715W	2,024
Sendeń Mały – gr. Gminy – (Murowanka), nr ewid. dr. 290716W	2,479
Dr. powiatowa nr 2974W – Senden Duży – w kierunku lasu – gr. Gminy, nr eiwd. dr. 290717W	1,587
Dr. gminna nr 290717W – w kierunku wschodnim – gr. Gminy, nr ewid. dr. 290718W	1,346
Dr. gminna nr 290702W i 290716W – Senden Mały – w kierunku lasu, nr ewid. dr. 290719W	0,727
Dr. krajowa nr 60 – Wola Łąck – Ludwików – gr. Gminy, nr ewid. dr. 290720W	2,191
Dr. Gminna b. n. 290720W – Stare Budy – dr. gminna nr 290707W, nr eiwd. dr. 290721W	1,17
Dr. krajowa nr 60 – Wola Łącka – Stare Budy – dr. gminna nr 290707W, nr ewid. dr. 290722W	2,063
Dr. krajowa nr 60 – Wola Łącka – Nowe Budy – dr. powiatowa nr 2977W, nr eiwd. dr. 290723W	1,947
Dr. powiatowa nr 1452W – Władysławów – Antoninów – dr. powiatowa nr 1451W, nr ewid. dr. 290724W	4,481
Dr. gminna b.n.290724W – Korzen Rządowy – dr. gminna nr 290714W, nr ewid. dr. 290725W	1,855
Dr. powiatowa nr 1452W – Korzeń Rządowy, nr ewid. dr. 290726W	0,62
Dr. powiatowa nr 2976W – Zofiówka – dr. gminna nr 290715W, nr ewid. dr. 290727W	4,453
Dr. powiatowa nr 2976W – Wincentów – w kierunku jeziora Ciechomickiego, nr ewid. dr. 290728	0,665
Dr. powiatowa nr 6908W – Grabina – dr. gminna nr 290706W, nr ewid. dr. 290729	0,545
Dr. powiatowa nr 2976W – Koszelówka – Matyldów – dr. powiatowa 2976W, nr ewid. dr. 290730	2,727
Dr. powiatowa nr 1452W – Władysławów – Kościuszków – dr. gminna r 290710W, nr ewid.dr. 290731W	1,584

Źródło: Urząd Gminy Łąck

Wykres 5. Struktura infrastruktury drogowej na terenie Gminy Łąck w 2014 roku (km)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łącku

Z analizy stanu technicznego każdej z kategorii dróg wynika, że zarówno droga krajowa, jak i droga wojewódzka charakteryzują się dobrym stanem technicznym. Stan dróg powiatowych w większości oceniany jest jako średni i kwalifikujący się do remontu. Sieć dróg gminnych jest na bieżąco w miarę możliwości modernizowana. Jednak nadal istnieje konieczność poprawy infrastruktury drogowej w celu poprawy połączeń wsi z ośrodkami miejskimi.

Infrastruktura drogowa jest czynnikiem, który może wpłynąć na rozwój inwestycyjny Gminy i może być czynnikiem determinującym, a na pewno brany pod uwagę przez potencjalnych mieszkańców, którzy zdecydowaliby osiedlić się na terenie Gminy. Przewiduje się, że rola transportu drogowego w najbliższych latach, w dalszym ciągu będzie wzrastać, a tym samym nastąpi wzrost natężenia ruchu na drogach. W ostatnich latach na terenie Gminy dokonano licznych modernizacji dróg gminnych. Dalsze działania modernizacyjne oraz budowa nowych dróg będą z pewnością wpływały pozytywnie na rozwój Gminy i na zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia.

Na terenie Gminy Łąck funkcjonuje sieć **chodników i ścieżek rowerowych** o łącznej długości odpowiednio 12,8 km i 16,4 km. Popularność transportu rowerowego rośnie, coraz więcej ludzi korzysta z roweru, jako klasycznego środka transportu. Jest to niewątpliwie właściwy kierunek rozwoju komunikacji, bowiem transport rowerowy z pewnością jest bardziej ekologiczny i wpływa na zdrowie mieszkańców. Zadaniem Gminy jest zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwiększając ilość ścieżek rowerowych na terenie Gminy.

Przy drogach i ulicach na terenie Gminy rozmieszczonych jest 713 lamp oświetlających jezdnie w godzinach nocnych. Stan techniczny oświetlenia ulicznego jest dobry, natomiast potrzebna jest dalsze rozbudowywanie i modernizacja infrastruktury oświetleniowej.

Przez Gminę Łąck przebiega normalnotorowa linia kolejowa nr 33, łącząca stację Kutno ze stacją Brodnica. Linia na odcinku od Kutna do Płocka Trzepowo zaliczona jest do linii o znaczeniu państwowym. Obecnie ruch pasażerski odbywa się na odcinku między Kutnem i Sierpcem.

Infrastruktura komunikacyjna to również **transport publiczny**. Obecnie, Gmina Łąck zapewnia obsługę autobusową umożliwiającą połączenie z pobliskimi miastami głównie dzięki liniom PKS Gostynin i Płock oraz przedsiębiorców prywatnych. Oferta autobusowa zaspokaja obecne zapotrzebowanie. Układ linii i przystanków zapewnia dobrą dostępność dla większości obszarów Gminy.

4.2.4. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Łąck obowiązuje *Regulamin utrzymania czystości i porządku*. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łąck. Zgodnie z powyższym, podmiotem odpowiedzialnym za zorganizowanie odbioru i nadzorującym wywóz odpadów komunalnych jest Gmina, a nie, jak było do tej pory, właściciel nieruchomości. Pomiędzy właścicielami nieruchomości zamieszkałych, a firmami wywozowymi, odbierającymi odpady nie są zawierane żadne umowy. Gmina Łąck przekazała swoje obowiązki dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi Związkowi Gmin Regionu Płockiego.

Na obszarze Gminy nie zostały zlokalizowane punkty selektywnej zbiórki odpadów. Odpady zebrane selektywnie odbierane są od właścicieli nieruchomości w formie mobilnej zbiórki odpadów.

Zasięg obowiązywania przepisów zawartych w Regulaminie obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe na terenie Gminy Łąck. W ramach omawianych przepisów, mieszkańcy ponoszą opłatę, za którą mogą oddawać Nielimitowane ilości odpadów komunalnych. Mieszkańcy gospodarstw domowych, którzy nie zdecydowali się na prowadzenie segregacji, ponoszą wyższe koszty, związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych. W ramach opłaty odbierane są zarówno odpady zebrane selektywnie jak i odpady zmieszane.

Z kolei właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne (tj. firmy, instytucje publiczne itd.) są zobowiązani do samodzielnego zawarcia umowy na odbiór odpadów komunalnych ze Związkiem Gmin Regionu Płockiego.

Odpady gromadzone są w specjalnie do tego przeznaczonych i oznakowanych pojemnikach lub workach o odpowiednim kolorze, których wykaz znajduje się w treści Regulaminu. Odpady komunalne odbierane są od mieszkańców według ustalonego harmonogramu.

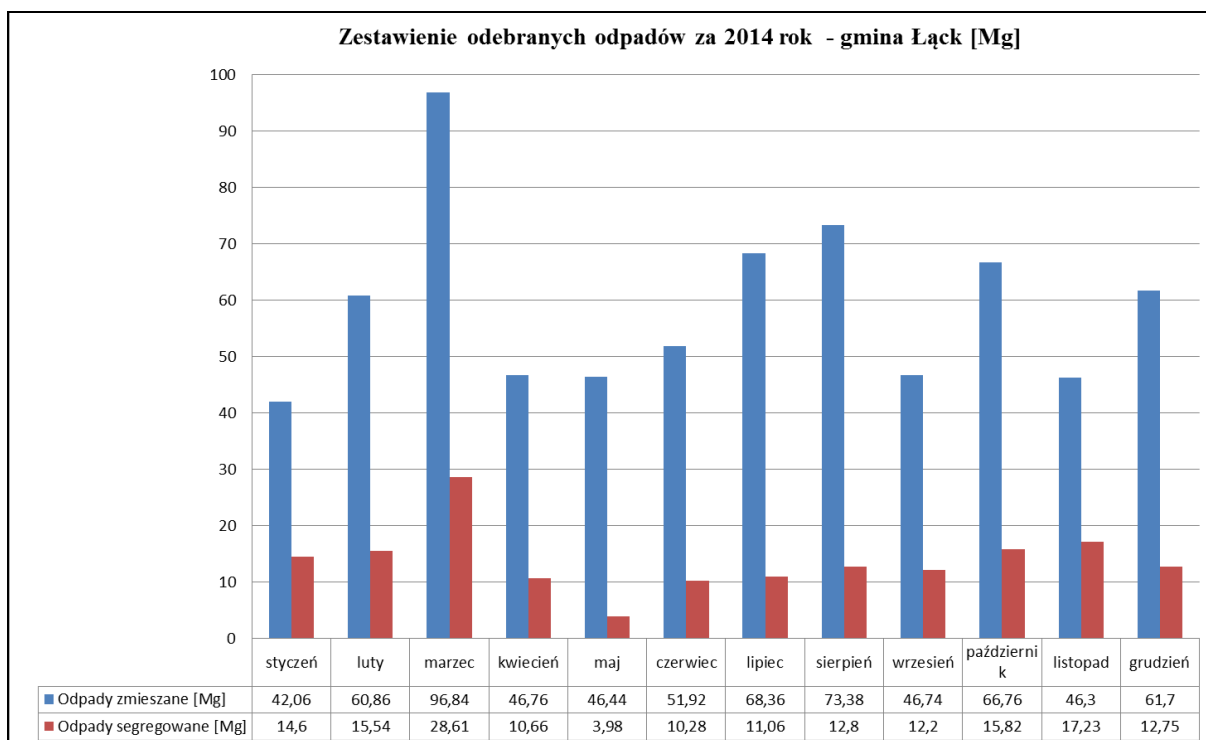
Tabela 25. Gospodarka odpadami na terenie Gminy Łąck

Gospodarka odpadami komunalnymi zmieszanyymi	
Ilość zebranych odpadów zmieszanych w tonach	Stan na dzień 31.12.2014r.
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem	708,12
Selektywna zbiórka odpadów	
Ilość zebranych odpadów gromadzonych selektywnie w Mg	Stan na dzień 31.12.2014r.
Odpady segregowane	149,99
Odpady zielone	0,00
Odpady wielkogabarytowe	15,62
Urządzenia zawierające freony	0,00
Zużyte urządzenia elektryczne, elektroniczne	0,00
Zużyte opony	11,34

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego za rok 2014

Zgodnie z danymi przedstawionymi w Analizie stanu gospodarki odpadami na terenie Związku Regionu Płockiego za rok 2014 roku zebrano 708,12 ton odpadów zmieszanych i 176,95 ton odpadów gromadzonych selektywnie.

Wykres 6. Ilości odebranych odpadów komunalnych w 2014 roku z terenu Gminy Łąck

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego za rok 2014

Podstawą funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim jest *Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 - 2023*. Plan podzielił województwo mazowieckie na 5 Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi. Gmina Łąck znajduje się w regionie płockim.

4.2.5. Mieszkalnictwo

W 2014 roku na terenie Gminy Łąck znajdowało się 1 703 mieszkań o łącznej powierzchni 146 737 m².

Tabela 26. Gospodarka mieszkaniowa na terenie Gminy Łąck

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
mieszkania	mieszk.	1 499	1 529	1 586	1 605	1 626	1 679	1 703
izby	izba	5 891	6 051	6 531	6 623	6 742	6 976	7 090
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	118 797	123 566	133 605	135 797	138 521	143 856	146 737

Źródło: Dane GUS

Na terenie Gminy Łąck tereny pod zabudowę mieszkaniową zostały wyznaczone w miejscowościach Koszelówka, Zaździerz, Łąck, Grabina, Sendeń Mały, Matyldów.

Na terenie Gminy Łąck obok zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, występują budynki mieszkalne wielorodzinne. Budynki wielorodzinne zlokalizowane są w miejscowościach Wincentowo i Łąck. Zarządcami budynków są: Gmina Łąck, spółdzielnia mieszkaniowa i prywatni właściciele.

Podstawą do rozwoju budownictwa mieszkaniowego są z jednej strony grunty przeznaczone pod zabudowę, a z drugiej dostępność komunikacyjna i odległość od ośrodków miejskich, których mieszkańcy coraz chętniej emigrują i osiedlają się na terenach wiejskich. Rozwój budownictwa mieszkaniowego pociąga za sobą konieczność podjęcia działań inwestycyjnych w infrastrukturę drogową, wodno-kanalizacyjną i społeczną.

5. Analiza budżetu Gminy Łąck za lata 2008-2013

5.1. Dochody budżetu Gminy Łąck

Dane dotyczące zmiany struktury poszczególnych dochodów budżetu Gminy Łąck w latach 2008 – 2014 przedstawiono w tabeli 27.

Tabela 27. Struktura dochodów majątkowych i bieżących Gminy Łąck w latach 2008-2014

Dochody	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem (w tys.)	13 288,65	13 640,52	14 999,70	15 327,92	15 530,15	19 621,10	20 335,68
Majątkowe (w tys.)	689,55	207,60	560,34	1 430,70	584,75	4 290,97	4 208,14
% udział	5,19%	1,52%	3,74%	9,33%	3,77%	21,87%	20,69%
Bieżące (w ty.)	12 599,11	13 432,92	14 439,33	13 897,22	14 945,40	15 330,12	16 127,54
% udział	94,81%	98,48%	96,26%	90,67%	96,23%	78,13%	79,31%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Struktura dochodów Gminy Łąck na przestrzeni analizowanych lat wykazuje tendencję wzrostową. Od 2008 roku nastąpił wzrost dochodów Gminy Łąck o około 53,03%.

Udział **dochodów bieżących** w ogólnej strukturze dochodów Gminy zmieniał się z każdym rokiem, jednak utrzymywał poziom powyżej 90%, aż do roku 2013 gdzie ich procentowy udział w dochodach spadł do 78%. I tak w 2008 r. wyniósł 94,81%, w 2009 – 98,48%, w 2010 r. – 96,26%, w 2011 r. – 90,67%, a w roku 2012 – 96,23%, w 2013 - 78,13%, w 2014 - 79,13%. Dochody bieżące są źródłem finansowania zadań własnych danej jednostki samorządu terytorialnego i to na ich wysokość Gmina ma możliwość oddziaływania. Im większy udział mają one w budżecie, tym łatwiejszy i bardziej przewidywalny jest proces prognozowania budżetu. Wzrostowi dochodów bieżących sprzyja wzrost lokalnej bazy

ekonomicznej możliwy do osiągnięcia m.in. w wyniku realizacji inwestycji służących lokowaniu nowej oraz dalszemu rozwojowi istniejącej działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa. Procesy te z kolei w dłuższym okresie czasu zwiększają bazę podatkową.

W strukturze dochodów Gminy Łąck zauważalne jest także występowanie co roku **dochodów majątkowych**. W 2012 roku stanowiły one 3,77%, jednak od roku 2013 ich procentowy udział przekroczył 20% (2013 – 21,87%, 2014 – 20,69%).

Analizując strukturę dochodów Gminy Łąck z podziałem na ich rodzaj, to największy udział w analizowanym okresie stanowiły dochody własne Gminy.

Tabela 28. Dochody Gminy Łąck w latach 2008-2014

Dochody	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
dochody własne (w tys.)	7 092,01	7 440,53	8 368,87	8 914,02	8 404,95	8 721,04	9 446,45
% udział w dochodach ogółem	53,37%	54,55%	55,79%	58,16%	54,12%	44,45%	46,45%
subwencja ogółem	4 243,53	4 461,81	4 757,11	4 677,40	4 815,37	4 849,62	4 867,03
% udział w dochodach ogółem	31,93%	32,71%	31,71%	30,52%	31,01%	24,72%	23,93%
dotacja ogółem	-	1 738,18	1 873,69	1 736,50	2 309,83	6 050,43	6 022,20
% udział w dochodach ogółem	-	12,74%	12,49%	11,33%	14,87%	30,83%	29,61%
DOCHODY OGÓŁEM (w tys.)	13 288,65	13 640,52	14 999,67	15 327,92	15 530,15	19 621,10	20 335,68

Źródło: Dane GUS

Dochody własne

Wysokość dochodów własnych Gminy Łąck ulegała wahaniom, jednakże w latach 2008-2014 odnotowano ponad 33 % wzrost dochodów własnych.

Tabela 29. Poszczególne kategorie dochodów własnych Gminy Łąck

Rodzaj podatku	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
podatek rolny (w tys.)	68,71	72,07	67,36	70,38	88,95	112,46	114,25
podatek leśny	66,35	68,69	61,82	71,07	84,38	83,64	79,05

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

Rodzaj podatku	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(w tys.)							
podatek od nieruchomości (w tys.)	2 498,90	2 613,05	2 978,11	3 262,58	3 309,94	3 678,30	3 688,77
podatek od środków transportowych (w tys.)	67,49	77,87	79,68	76,46	98,06	93,55	92,73
podatek od ccp (w tys.)	20,34	16,17	14,77	18,20	18,26	17,66	18,29
wpływy z opłaty skarbowej (w tys.)	184,62	733,81	1179,05	263,48	554,67	268,69	217,64
dochody z majątku (w tys.)	308,03	106,91	313,96	801,25	159,15	187,40	200,55
wpływy z usług (w tys.)	1080,09	1178,42	1204,26	1160,16	1303,01	1292,11	1496,37

Źródło: Dane GUS

Tabela 30. Udział w podatkach stanowiących dochód państwa w Gminie Łąck w latach 2008-2014 [tys. zł]

Udział w podatkach stanowiących dochód państwa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
od osób fizycznych	1 691,78	2 020,33	1 794,40	2 033,84	2 226,70	2 456,95	2 849,80
od osób prawnych	26,68	25,82	13,86	16,03	15,64	15,12	22,89
Razem	1 718,47	2 046,15	1 808,25	2 049,87	2 242,34	2 472,06	2 872,69

Źródło: Dane GUS

Największy udział w dochodach własnych Gminy Łąck miał podatek od nieruchomości. Udział ten w 2014 roku wyniósł 39,05%. Nieco niższy udział stanowiły wpływy z udziału w podatku stanowiącym dochód państwa od osób fizycznych (tj. 30,%).

W analizowanym okresie można zauważyć wzrost dochodów z tytułu podatku rolnego, od nieruchomości, środków transportowych, czynności cywilno-prawnych, wpływu z usług i udziału w podatku stanowiącym dochód państwa od osób fizycznych. Spadek dochodów własnych miał miejsce w przypadku wpływów z opłaty skarbowej, dochodów z majątku i udziału w podatku stanowiącym dochód państwa od osób prawnych.

Należy podkreślić, że Gmina Łąck może w sposób pośredni oddziaływać na wysokość dochodów z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, m.in. poprzez systematyczne tworzenie dogodnych warunków do osiedlania się na swoim terenie.

Subwencja ogólna

Dochody z tytułu subwencji ogólnej stanowiły w roku 2008 – 31,93% ogółu dochodów Gminy Łąck, zaś w roku 2014 – 23,93%. Ponad 83% subwencji ogółem stanowi subwencja oświatowa.

Tabela 31. Udział poszczególnych części subwencji w ogólnym dochodzie Gminy Łąck w latach 2008-2014 [w tys. zł]

Subwencja	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
część oświatowa subwencji ogólnej	3 615,92	3 758,36	3 794,81	4 110,42	4 228,14	4 227,13	4 203,09
uzupełnienie subwencji ogólnej	0,00	0,00	0,00	0,00	11,86	0,00	0,00
część wyrównawcza subwencji ogólnej	627,61	703,45	962,30	566,97	575,37	622,49	663,95
Razem	4 243,53	4 461,81	4 757,11	4 677,40	4 815,37	4 849,62	4 867,03

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Biorąc pod uwagę, że subwencja jest formą uzupełnienia dochodów własnych, które z różnych powodów nie są dopasowane do poziomu wydatków ponoszonych przez gminę, to im większy udział subwencji w dochodach gminy, tym większe ryzyko pojawienia się trudności w długookresowym bilansowaniu budżetu. To z kolei może przełożyć się na zmniejszenie inwestycji w regionie, a w konsekwencji zwiększenie bezrobocia i wzrost przepaści w rozwoju gospodarczym w stosunku do ogółu samorządów tego samego szczebla. Efektem takiego postępowania może być jeszcze większe uzależnienie budżetu od subwencji. Należy jednak podkreślić, że subwencja jest bardziej stabilnym źródłem dochodów niż np. dochody własne.

Dotacje

Gmina otrzymuje wsparcie z budżetu państwa w formie dotacji w formie:

- dotacji przysługującej gminie w wysokości nie pobranych kwot z tytułu ulg i zwolnień określonych w ustawie z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 roku Nr 94, poz. 431 z późn. zm.), ustawie z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.), czyli rekompensaty z tytułu ubytku dochodów własnych;
- dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy;
- dotacji celowej z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie oraz dotacje celowe na inne zadania zlecone gminie ustawami.

Dotacje ogólne mają charakter wyrównawczy: służą finansowaniu niedoboru budżetowego szczebla lokalnego. Dotacje celowe służą natomiast finansowaniu ściśle określonych zadań publicznych.

W perspektywie lat 2009-2014 wysokość dotacji celowych przekazanych Gminie Łąck zwiększyła się o 246,47%. Należy również zauważyć, że udział dotacji ogółem w dochodach Gminy Łąck zwiększył się w analizowanym okresie o 16,87 p.p.

Tabela 32. Dotacje w budżecie Gminy Łąck w latach 2008-2014 [w tys. zł]

Dotacje	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
dotacje ogółem	-	1 738,18	1 873,69	1 736,50	2 309,83	6 050,43	6 022,20
- dotacje celowe	1 953,12	1 693,34	1 819,15	1 680,52	1 810,97	1 826,60	2 061,29
- pozostałe	-	44,84	54,54	55,98	498,86	4 223,84	3 960,92
% udział w dochodach ogółem	-	12,74%	12,49%	11,33%	14,87%	30,84%	29,61%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

5.2. Wydatki budżetu Gminy Łąck

W latach 2008-2014 wydatki Gminy Łąck wzrosły o ponad 64%. Największy udział stanowią **wydatki majątkowe** (ponad 51% w 2014 roku), które przeznaczane są na działania inwestycyjne Gminy. W okresie 2008-2013 można zaobserwować wzrost wydatków bieżących Gminy, który jest spowodowany:

- realizowaniem przez Gminę Łąck nowych zadań, które zostały sędowane na wszystkie gminy przez Państwo, jednakże nie zostały przekazane dodatkowe środki na ich realizację. W związku z tym, Gmina realizuje więcej zadań własnych przy takim samym budżecie,
- pojawieniem się nowych kosztów eksploatacyjnych generowanych przez nowo zrealizowane inwestycje (np. koszty utrzymania dróg, boisk wielofunkcyjnych itp.).

Należy zauważyć, że oprócz wydatków bieżących, w budżecie Gminy Łąck występują również **wydatki majątkowe**, wynikające z aktywnej polityki inwestycyjnej Gminy. Wydatki majątkowe pełnią rolę wydatków rozwojowych, przekładając się bezpośrednio na wzrost potencjału mieszkaniowego, turystycznego i inwestycyjnego Gminy, a przede wszystkim poprawę jakości życia mieszkańców.

Tabela 33. Wydatki Gminy Łąck w latach 2008-2014 [w tys. zł]

Wydatki	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem	13 127,64	12 866,89	16 476,46	14 568,72	16 690,99	20 082,68	21 609,49
majątkowe	1 855,54	1 208,76	3 956,69	1 173,36	2 655,63	5 609,42	6 733,46
% udział w majątkowych	14,13%	9,21%	30,14%	8,94%	20,23%	42,73%	51,29%
bieżące	11 272,10	11 658,13	12 519,77	13 395,36	14 035,35	14 473,26	14 876,03
% udział w bieżących	85,87%	90,79%	69,86%	91,06%	79,77%	57,27%	48,71%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Tabela 34. Struktura wydatków Gminy Łąck w latach 2008-2014 [w tys. zł]

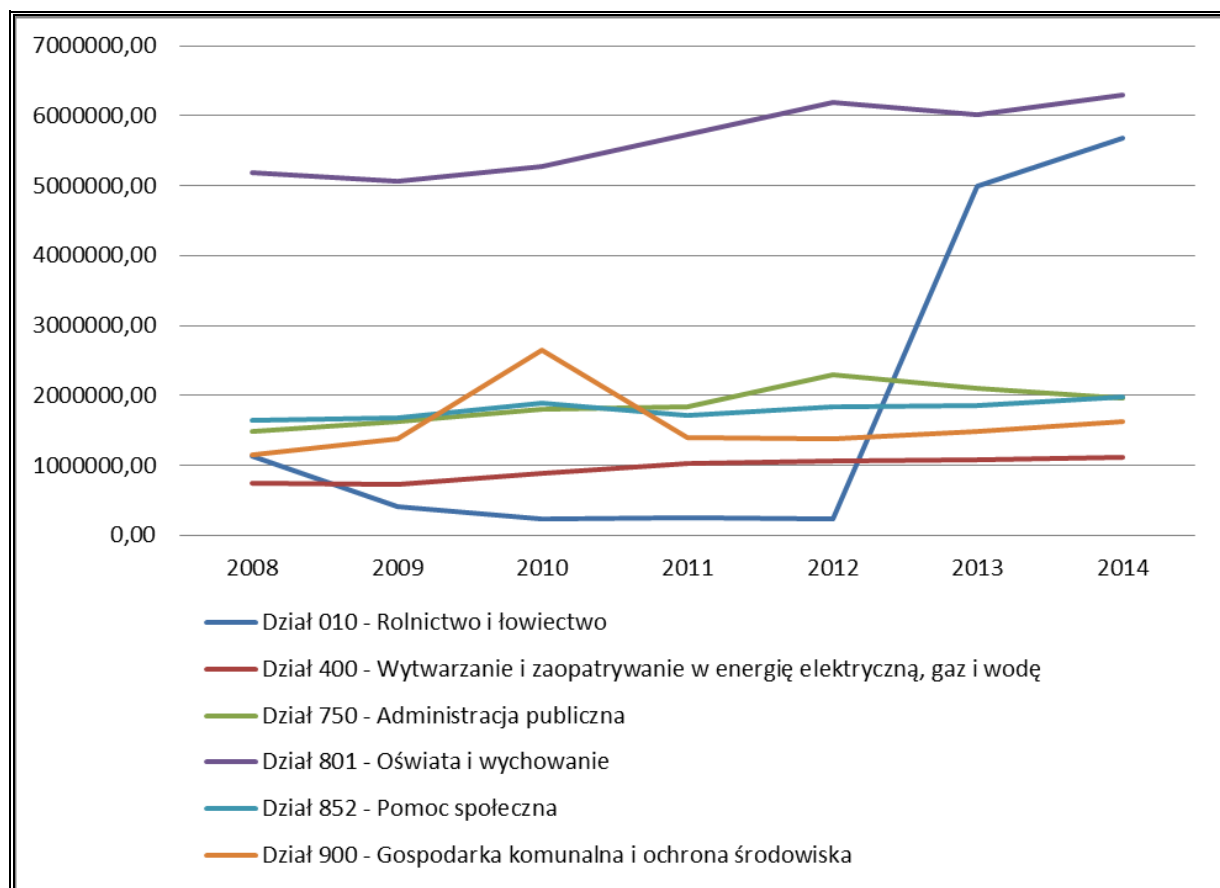
Wydatki	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	1 129,72	417,47	226,31	255,39	235,52	4 985,06	5 671,96
Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	0,00	0,00	0,00	5,70	0,19	0,00	4,54
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	744,29	723,81	881,60	1 019,28	1 055,10	1 077,02	1 109,26
Dział 600 - Transport i łączność	204,74	282,05	2 251,41	700,33	949,61	694,79	543,76
Dział 630 - Turystyka	19,96	16,80	58,73	104,51	16,80	18,21	143,24
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	11,44	227,68	21,80	482,13	521,62	270,24	508,50
Dział 710 - Działalność usługowa	59,54	103,20	109,34	64,62	33,21	95,68	105,26
Dział 750 - Administracja publiczna	1 482,67	1 632,70	1 795,74	1 833,13	2 300,38	2 098,57	1 966,40
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,73	7,36	30,09	10,85	0,87	0,91	54,89
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	162,07	223,40	115,33	91,75	376,49	117,86	95,84
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	45,59	50,37	49,27	45,28	0,00	0,00	0,00
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	165,74	129,89	60,52	121,29	145,09	136,40	126,13
Dział 801 - Oświata i wychowanie	5 184,77	5 066,70	5 268,96	5 726,30	6 188,44	6 022,65	6 294,41

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

Dział 851 - Ochrona zdrowia	83,92	131,45	120,65	125,92	114,88	93,32	90,16
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 646,49	1 679,52	1 897,51	1 711,50	1 835,92	1 861,04	1 981,81
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	0,00	39,13	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	401,04	325,16	300,58	345,97	369,51	380,47	440,35
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 147,53	1 385,24	2 646,50	1 387,65	1 387,35	1 487,29	1 623,57
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	194,17	184,63	257,78	171,97	254,07	355,75	431,84
Dział 925 - Ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,14
Dział 926 - Kultura fizyczna i sport	443,23	279,45	345,19	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Wykres 7. Wybrane wydatki Gminy Łąck w latach 2008-2014 [w zł]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Analizując strukturę wydatków Gminy Łąck w latach 2008-2014 można zauważyć następujące relacje:

- w całym analizowanym okresie największa część środków finansowych kierowana była na cele oświaty i wychowania – w 2014 roku wydatki te stanowiły prawie 29,13% wszystkich wydatków Gminy Łąck.
- drugim znaczący obszarem pod względem wydatków w Gminie Łąck jest rolnictwo i łowiectwo. Udział tej grupy wydatków w 2014 roku wyniósł 26,25% i wzrósł o ok. 402% w stosunku do 2008 r.
- trzecim w kolej udziałem w wydatkach Gminy Łąck stanowiły wydatki na pomoc społeczną. Udział tej grupy wydatków w 2014 roku wyniósł 9,17% i wzrósł o 20,37% w stosunku do 2008 r., co wynikało m.in. ze zmiany przepisów prawa;
- wysoki też udział w wydatkami Gminy Łąck mają wydatki na administrację publiczną, które w 2014 roku stanowiły 9,10% wydatków Gminy. Wydatki te obejmowały wydatki bieżące (np. na energię, zakup artykułów biurowych, usługi telekomunikacyjne i internetowe, szkolenia pracowników), a także wydatki na wynagrodzenia pracowników administracji oraz wydatki związane z promocją Gminy Łąck. Wysokość wydatków na administrację publiczną wzrosła w stosunku do 2008 roku o 32,63%;
- wysoki udział w wydatkach Gminy Łąck stanowią również wydatki na: gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 7,51%, oraz na wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 5,13 % wydatków Gminy,

Należy jednak podkreślić, że w latach 2005-2012 władze centralne przekazały gminom nowe zadania albo rozszerzyły zakres dotychczas realizowanych zadań bez odpowiedniego zabezpieczenia ich finansowania. Dodatkowo liczne zmiany ustawowe spowodowały zmniejszenie dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Gmina Łąck (podobnie jak inne gminy w Polsce), zmuszona jest pokrywać koszty związane z realizacją nowych zadań narzuconych przez władze centralne z budżetu własnego. W związku z tym, że zmiany te dotyczą różnych obszarów funkcjonowania Gminy, to konsekwencją tych zmian jest znaczny wzrost wydatków bieżących Gminy Łąck (zwłaszcza w ramach administracji publicznej, opieki społecznej oraz gospodarki komunalnej), co w konsekwencji wpływa na wzrost udziału tych wydatków w ogólnej strukturze wydatków Gminy.

5.3. Wynik budżetów Gminy Łąck w latach 2008-2014

W tabeli 35 przedstawiono wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów Gminy Łąck w latach 2008-2014, obrazując tym samym wysokość deficytu budżetowego lub nadwyżki budżetowej.

Tabela 35. Wyniki budżetów Gminy Łąck w latach 2008-2014 [w tys. zł]

Budżet	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody	13 288,65	13 640,52	14 999,67	15 327,92	15 530,15	19 621,10	20 335,68
Wydatki	13 127,64	12 866,89	16 476,46	14 568,72	16 690,99	20 082,68	21 609,49
Wynik	161,01	773,63	- 1 476,79	759,2	-1 160,84	-461,58	-1 273,81

Źródło: GUS

Jak widać na powyższym zestawieniu, w latach 2008, 2009 oraz 2011 Gmina Łąck osiągnęła nadwyżkę budżetową, natomiast w pozostałych latach miał miejsce deficyt budżetowy, tzn. wydatki Gminy znacznie przewyższały jej dochody. Należy jednak podkreślić, że deficyt budżetowy w ostatnich latach wynikał z aktywnej polityki inwestycyjnej Gminy, nastawionej na maksymalizację działań realizowanych przy wsparciu z funduszy UE. Inwestycje realizowane na terenie Gminy, finansowane ze środków zewnętrznych często wymagały wkładu własnego ze strony Gminy. Wkład ten stanowiły wydatki majątkowe z budżetu. Zatem powstały deficyt ma uzasadnienie w zrealizowanych w latach 2008-2014 projektach inwestycyjnych, które mają służyć poprawie warunków życia mieszkańców Gminy Łąck.

5.4. Polityka inwestycyjna Gminy

Polityka inwestycyjna gminy polega na świadomym i celowym wyborze przedsięwzięć inwestycyjnych według ustalonych kryteriów oraz na odpowiednim doborze źródeł ich finansowania, co znajduje odzwierciedlenie w planowaniu strategicznym – w strategii rozwoju JST oraz w planowaniu wieloletnim.

Rozwój społeczno-gospodarczy możliwy jest nie tylko dzięki dochodom własnym gminy, ale również dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym. Dlatego też, środki te stanowią niewątpliwie wsparcie dla budżetu samorządu lokalnego.

Fundusze zewnętrzne można pozyskać z dwóch źródeł, a mianowicie:

- ze źródeł krajowych (np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Narodowy Plan Rozbudowy Dróg Lokalnych),
- ze źródeł unijnych (np. Regionalny Program Operacyjny, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Operacyjny Kapitał Ludzki).

Wśród najważniejszych inwestycji zrealizowanych przez Gminę Łąck przy wykorzystaniu środków własnych jak i zewnętrznych, możemy wymienić inwestycje związane z:

- rozbudową i modernizacją budynków i obiektów użyteczności publicznej (modernizacja Ośrodka Zdrowia w Łącku, modernizacja i doposażenie szkół, budowa boisk sportowych i placów zabaw, modernizacje remizy OSP),
- zakupem i montażem ekologicznej kotłowni na biomasę w Łącku,
- rozbudową i modernizacją sieci chodników i ścieżek rowerowych,

- rozbudową i modernizacją sieci dróg i oświetlenia ulicznego,
- rozbudową i modernizacją infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody,
- rekultywacja składowiska odpadów komunalnych i unieszkodliwianiem azbestu.

Należy zaznaczyć, że każda inwestycja pociąga za sobą konkretne wydatki z budżetu Gminy Łąck, które znajdują odzwierciedlenie we wzroście wydatków majątkowych. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe Gminy, nie każda inwestycja była finansowana ze środków własnych. Część inwestycji była współfinansowana z funduszy zewnętrznych, jednakże i tego typu projekty, pomimo znacznego dofinansowania w formie bezzwrotnej dotacji, wymagają poniesienia przez Gminę określonego wkładu własnego. Wysoki udział wydatków majątkowych związanych z inwestycjami w ogólnej strukturze wydatków Gminy wynika z tego, że Gmina Łąck wykorzystuje okazje w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, które wspierają realizację inwestycji najważniejszych z punktu widzenia rozwoju gminy.

6. Podsumowanie diagnozy strategicznej – analiza SWOT

O konkurencyjności gminy decyduje:

- poziom życia mieszkańców,
- warunki prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstw,
- możliwość przyciągnięcia inwestorów.

Również Gmina Łąck podejmuje odpowiednie działania wykorzystujące jej potencjał, aby dostosować się do zmieniających się warunków gospodarczych oraz wymagań potencjalnego mieszkańca i inwestora, zwiększając w ten sposób swoją konkurencyjność.

Przeprowadzona diagnoza strategiczna pozwoliła zauważyć, że na terenie Gminy Łąck występuje wiele czynników sprzyjających dalszemu rozwojowi mieszkalnictwa (tzw. **mocne strony**). Są to:

- atrakcyjne położenie geograficzne Gminy w centrum Polski blisko Płocka i Gostynina, relatywnie blisko Warszawy,
- atrakcyjne środowisko przyrodnicze zapewniające możliwości wypoczynku po długim dniu pracy,
- dobra infrastruktura społeczna,
- ciągle modernizacje i rozbudowa infrastruktury technicznej.

Z kolei do głównych walorów umożliwiających dalszy rozwój przedsiębiorczości należą:

- dobra lokalizacja komunikacyjna względem drogi krajowej i wojewódzkiej,
- dogodne połączenia kolejowe,

- bliskość miast zapewniająca rynki zbytu.

Wśród walorów umożliwiających dalszy rozwój turystyki na terenie Gminy Łąck możemy wyróżnić:

- walory przyrodnicze, m.in.:
  - o cztery rezerваты przyrody,
  - o 6 jezior wraz z bazą turystyczno-rekreacyjną oferującą ośrodki wypoczynkowe, działki rekreacyjne oraz pola namiotowe,
  - o Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy wraz z wytyczonymi na jego obszarze ścieżkami pieszymi oraz rowerowymi,
  - o obszar Natura 2000 „Uroczyska Łąckie” PLH 140021,
  - o pomniki przyrody,
  - o ścieżka dydaktyczna o długości 5 km, której celem jest zaprezentowanie walorów przyrodniczych lasów łąckich.
- walory kulturowe, m.in.:
  - o obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
  - o stanowiska archeologiczne wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.
- bazę noclegowo gastronomiczną.

Szczegółowa analiza mocnych i słabych stron Gminy Łąck została przedstawiona w tabeli 36.

Tabela 36. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy wyrażony poprzez wzrost liczby podmiotów gospodarczych, - baza turystyczno-rekreacyjna: hotele, gospodarstwa agroturystyczne, - korzystne warunki do kreowania miejsc wypoczynku (jeziora, plaże, szlaki turystyczne, obiekty pałacowo-parkowe, ścieżka dydaktyczna, plaże, miejsca widokowe itp.) - obiekty sportowe w centrum Łącka (hala sportowa oraz boisko), - marka Stado Ogierów, - rezerваты przyrody: Łąck, Korzeń, Dąbrowa Łącka, Drzewno, - zróżnicowany krajobraz, - obszar Natura 2000 Uroczyska Łąckie, - pomniki przyrody, - obiekty zabytkowe wpisane do Rejestru Zabytków i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, 	<ul style="list-style-type: none"> - przeważający udział gleb słabej jakości, - brak specjalizacji gospodarstw, - rozdrobniona struktura agrarna, - wzrost poziomu bezrobocia, - wzrost liczby osób objętych pomocą GOPS w Łącku, - duża rozbieżność pomiędzy siecią wodociągową a kanalizacyjną, - niewystarczający poziom zagospodarowania turystycznego na terenie Gminy, - niedostateczna baza noclegowo-gastronomiczna, - brak współpracy pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi turystyczne, - zły stan niektórych dróg na terenie Gminy, - ograniczona dostępność ośrodków miejskich ze wsi;

<ul style="list-style-type: none"> - szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne, - jeziora przygotowane na przyjęcie turystów, - przedszkola zapewniające opiekę dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkoła podstawowa i gimnazjum kształcące na poziomie podstawowym, - zapewniona podstawowa opieka zdrowotna, - działalność instytucji kulturalnych i organizacji pozarządowych, - rozbudowana infrastruktura wodociągowa, - dobry stan drogi krajowej i wojewódzkiej, - ścieżki i chodniki na terenie gminy, - wzrost dochodów Gminy, - aktywnie prowadzona polityka inwestycyjna, - planowanie strategiczne, - możliwość wykorzystania gleb słabej jakości pod rozwój funkcji turystycznych Gminy; 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - prognoza wzrostu liczby ludności, - dodatnie saldo migracji w ostatnich latach, - atrakcyjne położenie geograficzne Gminy: <ul style="list-style-type: none"> • w centrum Polski, • względem Płocka, Gostynina i Warszawy • na terenach atrakcyjnych przyrodniczo, - dogodne położenie Gminy przy drodze krajowej i wojewódzkiej, - wzrost zainteresowania organizacją różnych form aktywnego wypoczynku wśród mieszkańców Gminy, - rozwój ruchu turystycznego – wzrost liczby turystów i udzielonych noclegów, - duża liczba turystów zagranicznych odwiedzających Gminę, - dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym m.in. nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej, - rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej, - nowe technologie energetyczne, bazujące na odnawialnych źródłach energii. 	<ul style="list-style-type: none"> - ujemny przyrost naturalny w 2013 roku, - emigracja młodych i wykształconych osób, - rosnący odsetek mieszkańców gminy, którzy długotrwale pozostają bez pracy, - zagrożenie wzrostu zjawisk patologicznych w społeczności lokalnej, - globalny kryzys gospodarczy, mający wpływ na kondycję/sytuację przedsiębiorców /zakładów pracy, - niska opłacalność produkcji rolnej, - rosnąca konkurencja wśród jst o środki zewnętrzne, - migracja i wyludnienie się Gminy, - - niewystarczająca ilość środków na remonty, modernizację i budowę dróg (skutkujące m.in. niską jakością wykonania).

Źródło: Opracowanie własne

Analizując obecny stan zagospodarowania i wyposażenia Gminy Łąck w niezbędną infrastrukturę należy stwierdzić, że aby móc realizować politykę skoncentrowaną na podniesieniu atrakcyjności osiedleńczej, inwestycyjnej i turystycznej, Gmina powinna zintensyfikować swoje działania inwestycyjne i rozwojowe w następujących obszarach:

- a) działania zmierzające do wzrostu znaczenia funkcji mieszkaniowej powinny dotyczyć:
- pobudzenia budownictwa mieszkaniowego,
  - zwiększenia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców,

- dalszego rozwoju bazy oświatowej (m.in. w zakresie wyposażenia szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne jak, dostosowania oferty szkół do potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewnienia opieki najmłodszym mieszkańcom Gminy),
- stworzenia oferty dla seniorów (zarówno oferty edukacyjnej, rekreacyjnej, spędzania czasu wolnego jak i opiekuńczej),
- kontynuowania rozbudowy infrastruktury technicznej, m.in. sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i budowy sieci gazowej,
- poprawa dostępności komunikacyjnej terenów wiejskich,
- kontynuacji modernizacji dróg;

b) działania zmierzające do wzrostu znaczenia funkcji przemysłowej powinny dotyczyć:

- przygotowywania terenów inwestycyjnych będących własnością Gminy Łąck,
- wsparcia przedsiębiorców już działających na terenie Gminy Łąck i tych, którzy są zainteresowani lokalizacją działalności na jej terenie.

c) działania zmierzające do wzrostu znaczenia funkcji turystycznej powinny dotyczyć:

- współpracy podmiotów działających w obszarze turystyki w zakresie wspólnej promocji i organizacji,
- rozbudowy infrastruktury w zakresie form turystyki aktywnej,
- oznakowania i optymalnego wykorzystania istniejącej bazy turystycznej,
- ochrony środowiska naturalnego i szerzenia postaw proekologicznych wśród turystów i mieszkańców Gminy,
- promocji walorów przyrodniczych i kulturowych.

Zaniechanie w najbliższym czasie realizacji działań rozwojowych w zakresie zwiększenia atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej Gminy Łąck może doprowadzić do zmniejszenia się liczby obecnych mieszkańców, którzy będą migrowali z terenu Gminy na obszary dla nich bardziej atrakcyjne, jak i brak napływu nowych mieszkańców i inwestorów. W związku z tym, może to doprowadzić do zmniejszania dochodów własnych Gminy w wyniku zmniejszenia liczby podatników (rozumianych jako mieszkańców i inwestorów) oraz zmniejszenia wpływów do budżetu z tytułu różnych podatków (zwłaszcza podatku od osób fizycznych i prawnych oraz podatku od nieruchomości).

Reasumując powyższe, aby Gmina Łąck mogła się rozwijać i zwiększać swoją przewagę konkurencyjną w stosunku do innych gmin, musi przede wszystkim podjąć działania zmierzające do **dalszego pozyskiwania nowych mieszkańców** (zwłaszcza osób młodych i młodych rodzin), **zwiększenia atrakcyjności turystycznej** oraz **pozyskiwania nowych inwestorów** na swoim terenie, co w dalszej perspektywie przyczyni się do zwiększenia jej

dochodów własnych, a tym samym zwiększy możliwości inwestycyjne Gminy. Działania umożliwiające osiągnięcie tych 3 celów, znajdą odzwierciedlenie w konkretnych celach strategicznych.

III. Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020, a w szczególności misja, wizja oraz cele dotyczą obszaru całej Gminy Łąck.

1. Misja Gminy Łąck

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, misja została zdefiniowana w Ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych Gminy należy *zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty*.

Uwzględniając powyższe określono następującą **misję Gminy Łąck**:

„SKUTECZNE ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY ZAPEWNIAJĄCE GODNE WARUNKI BYTOWE, ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA ORAZ POCZUCIE STABILIZACJI W PRZYSZŁOŚCI.”

2. Wizja rozwoju Gminy Łąck

Wizja rozwoju gminy określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem jak gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe określono następującą **wizję rozwoju Gminy Łąck**:

GMINA ŁĄCK – ATRAKCYJNA DLA TURYSTÓW, EKOLOGICZNA, ZASOBNA EKONOMICZNIE I PRZYJAZNA INWESTOROM DZIĘKI WALOROM PRZYRODNICZYM, ROZWIJAJĄCEJ SIĘ TURYSTYCE ORAZ ZMODERNIZOWANEJ INFRASTRUKTURZE SPOŁECZNEJ I TECHNICZNEJ.

3. Cel główny, cele strategiczne i operacyjne

Cel główny przedstawia oczekiwany efekt końcowy realizacji programu. Osiągnięcie celu głównego jest możliwe dzięki realizacji celów strategicznych i operacyjnych. Cel główny wynika bezpośrednio z wizji rozwoju Gminy Łąck.

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zidentyfikowane w Gminie Łąck na podstawie analizy stanu społeczno-gospodarczego Gminy. Cele strategiczne wytyczają ścieżki, którymi

trzeba podążać, by osiągnąć założony w niej stan. Niniejszy Program postawiła przed sobą 4 cele strategiczne charakteryzujące każdy z czterech obszarów:

- 1) rozwój mieszkalnictwa,
- 2) rozwój gospodarczy,
- 3) rozwój infrastruktury technicznej,
- 4) rozwój Gminy.

Obszary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania zrealizowane w zakresie infrastruktury technicznej pomogą zrealizować zadania w sferze mieszkaniowej i gospodarczej, pozytywnie wpłyną na ochronę środowiska i rozwój turystyki. Cele osiągnięte w ramach strefy społecznej i kulturowej wpłyną na realizację celów w zakresie atrakcyjności mieszkaniowej i turystycznej. Z kolei cele dotyczące rozwoju Gminy ułatwią realizację pozostałych celów strategicznych.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych.

Tabela 37. Schemat prezentujący cele strategiczne i operacyjne Programu Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014 – 2020

WIZJA ROZWOJU GMINY ŁĄCK:			
GMINA ŁĄCK – ATRAKCYJNA DLA TURYSTÓW, ZASOBNA EKONOMICZNIE, PRZYJAZNA INWESTOROM I EKOLOGICZNA, DZIĘKI WALOROM PRZYRODNICZYM, ROZWIJAJĄCEJ SIĘ TURYSTYCE ORAZ ZMODERNIZOWANEJ INFRASTRUKTURZE SPOŁECZNEJ I TECHNICZNEJ.			
CEL GŁÓWNY			
POPRAWA WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE ŁĄCK.			
Cel strategiczny 1: Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.	Cel strategiczny 2: Tworzenie miejsc pracy poprzez rozwijanie funkcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych gminy.	Cel strategiczny 3: Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.	Cel strategiczny 4: Edukacja społeczeństwa.
<p><u>Cel operacyjny 1.1.</u> Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i budowa sieci gazowej na terenie Gminy.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.2.</u> Poprawa jakości zasobu mieszkaniowego.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.3.</u> Poprawianie dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez modernizację i rozwój infrastruktury drogowej.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.4.</u> Rozwijanie i unowocześnianie infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.5.</u> Zwiększanie</p>	<p><u>Cel operacyjny 2.1.</u> Rozwijanie infrastruktury w zakresie turystyki, sportu i rekreacji, wraz z rozwojem instytucji wspierających przemiany i tworzenie rynku usług około turystycznych, w tym ogólnodostępnych.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.2.</u> Rozwijanie funkcji sportowo-rekreacyjnych przy wykorzystaniu bazy i terenów wokół Stada Ogierów.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.3.</u> Oznakowanie i optymalne wykorzystanie istniejącej bazy turystycznej.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.4.</u> Nawiązanie i koordynowanie współpracy pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi i społecznymi.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.5.</u> Wspomaganie</p>	<p><u>Cel operacyjny 3.1.</u> Ochrona jakości środowiska na terenie Gminy i przeciwdziałanie jego degradacji poprzez wykorzystanie OZE, dywersyfikację źródeł energii i działania prowadzące do wzrostu efektywności energetycznej.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.2.</u> Ochrona dziedzictwa kulturowego i upowszechnianie kultury w celu zwiększenia atrakcyjności Gminy.</p>	<p><u>Cel operacyjny 4.1.</u> Zwiększenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.2.</u> Rozwijanie zasobów ludzkich i przeciwdziałanie bezrobociu.</p>

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

<p>poziomu integracji mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.6.</u> Aktywizacja zawodowa i społeczna terenów zdegradowanych.</p>	<p>rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.6.</u> Nowoczesne i ekologiczne rolnictwo.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.7.</u> Porządkowanie i restrukturyzacja funkcjonalna przestrzeni Gminy.</p>		
--	---	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 38. Schemat prezentujący możliwe do realizacji działania inwestycyjne.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane projekty/ zadania
<p><u>Cel strategiczny 1.</u> Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p>	<p>1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i budowa sieci gazowej na terenie Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy, - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków - budowa sieci gazowej, - wspieranie działań z zakresu gospodarki odpadami,
	<p>1.2. Poprawa jakości zasobu mieszkaniowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja budynków mieszkalnych, - modernizacje budynków użyteczności publicznej,
	<p>1.3. Poprawianie dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez modernizację i rozwój infrastruktury drogowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - budowa/przebudowa/modernizacje dróg na terenie Gminy, - polepszenie powiązań komunikacyjnych peryferyjnych części Gminy z Łąckiem oraz Łącka z ośrodkami miejskimi, - budowa chodników, ścieżek rowerowych, parkingów, - prowadzenie akcji prewencyjnych (edukacyjnych), w tym doraźno-interwencyjnych w zakresie bezpieczeństwa na drogach,
	<p>1.4. Rozwijanie i unowocześnianie infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażenia szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne, - dostosowania oferty szkół do potrzeb osób niepełnosprawnych, - wykorzystanie istniejących obiektów w razie rosnących potrzeb w zakresie opieki nad najmłodszymi, - stworzenia oferty edukacyjnej, rekreacyjnej i opiekuńczej dla seniorów, - wsparcie finansowe inwestycji infrastrukturalnych w zakresie ochrony zdrowia, - niwelowanie zjawiska wykluczenia społecznego,

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane projekty/ zadania
	1.5. Zwiększanie poziomu integracji mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, - wspieranie działań stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, klubów sportowych i inicjatyw społecznych, - rozwój oferty sportowo-kulturalnej,
	1.6. Aktywizacja zawodowa i społeczna terenów zdegradowanych.	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój oferty aktywizacji osób z obszarów zdegradowanych Gminy,
<p>Cel strategiczny 2. Tworzenie miejsc pracy poprzez rozwijanie funkcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych gminy.</p>	2.1. Rozwijanie infrastruktury w zakresie turystyki, sportu i rekreacji, wraz z rozwojem instytucji wspierających przemiany i tworzenie rynku usług około turystycznych, w tym ogólnodostępnych.	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa bazy służącej do zaspokojenia potrzeb turystów, np. w zakresie form turystyki aktywnej, - budowa boisk do gier zespołowych, - budowa kortów tenisowych, - budowa pól golfowych, - budowa lądowiska dla helikopterów, - powstawania spa, - urządzenie ogólnodostępnych plaż,
	2.2. Rozwijanie funkcji sportowo-rekreacyjnych przy wykorzystaniu bazy i terenów wokół Stada Ogierów.	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie inicjatyw zmierzających do zachowania funkcji kulturalno-rekreacyjnych na obszarach historycznie związanych z Gminą Łąck, - wykorzystanie istniejącej bazy i potencjału Stada Ogierów do rozwijania funkcji sportowych i rekreacyjnych,
	2.3. Oznakowanie i optymalne wykorzystanie istniejącej bazy turystycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - oznakowanie bazy turystycznej, - stworzenie bazy obiektów i miejsc atrakcyjnych turystycznie wraz z bazą noclegową i gastronomiczną, - optymalne zagospodarowanie istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej,
	2.4. Nawiązanie i koordynowanie współpracy pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi i społecznymi.	<ul style="list-style-type: none"> - promocja turystyczna i gospodarcza Gminy, - partnerstwo publiczno-prywatne, - współpraca przy realizacji zadań publicznych,
	2.5. Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości.	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych, - wsparcie przedsiębiorców już działających na terenie Gminy Łąck i tych, którzy są zainteresowani lokalizacją działalności na jej terenie, - tworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, - wspieranie rozwoju działalności MŚP,

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane projekty/ zadania
		<ul style="list-style-type: none"> - kreowanie i wspieranie doradztwa prawno-finansowego podmiotów gospodarczych
	2.6. Nowoczesne i ekologiczne rolnictwo.	<ul style="list-style-type: none"> - działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego, - szkolenia zawodowe i nabywanie umiejętności, - udzielanie pomocy rolnikom w korzystaniu z usług doradczych, - inwestycje w gospodarstwach rolnych - pomoc dla małych gospodarstw, - pomoc młodym rolnikom,
	2.7. Porządkowanie i restrukturyzacja funkcjonalna przestrzeni Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, - uporządkowanie i nazewnictwo ulic,
<p>Cel strategiczny 3. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.</p>	3.1. Ochrona jakości środowiska na terenie Gminy i przeciwdziałanie jego degradacji poprzez wykorzystanie OZE, dywersyfikację źródeł energii i działania prowadzące do wzrostu efektywności energetycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy, - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, - działania zmierzające do ograniczenia niskiej emisji,
	3.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i upowszechnianie kultury w celu zwiększenia atrakcyjności Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - działania związane z ochroną, modernizacją i renowacją obiektów zabytkowych, - organizowanie imprez i happeningów promujących lokalną kulturę,
<p>Cel strategiczny 4. Edukacja społeczeństwa</p>	4.1. Zwiększenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja ekologiczna, - promowanie dywersyfikacji źródeł pozyskania energii, - promowanie ochrony środowiska przyrodniczego na terenie Gminy,
	4.2. Rozwijanie zasobów ludzkich i przeciwdziałanie bezrobociu.	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja społeczno-zawodową osób bezrobotnych, kobiet, osób starszych oraz niepełnosprawnych, - inicjowanie programów aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych, - promowanie programów i instrumentów wspierających formy samozatrudnienia,

Źródło: Opracowanie własne

4. Plan finansowy

4.1. Możliwości finansowania działań w ramach Programu Rozwoju Gminy

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 jest dokumentem strategicznym, który wyznacza cele do realizacji na obszarze Gminy. Cele określone w niniejszym dokumencie poparte są wyznaczonymi zadaniami, których realizacja pomoże w ich osiągnięciu.

Działania zaplanowane w celu wdrażania i realizowania celów wyznaczonych w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 będą finansowane ze środków własnych Gminy i ze środków zewnętrznych. Środki zewnętrzne na realizację działań będą pozyskiwane głównie poprzez składanie wniosków w konkursach organizowanych w ramach programów krajowych oraz pozakrajowych - głównie unijnych. Gmina Łąck będzie natomiast zapewniała środki we własnym zakresie poprzez wpisanie działań o charakterze długoterminowym do wieloletnich planów inwestycyjnych, jak również corocznie w budżecie Gminy i jednostek podległych. Ponadto, istnieje możliwość pozyskiwania środków w formie dotacji i pożyczek o charakterze preferencyjnym.

Wśród źródeł finansowania inwestycji można wyróżnić 2 grupy tj.:

1. środki własne;
2. środki zewnętrzne, które można uzyskać w następujących najbardziej rozpowszechnionych formach:
  - a. środki samorządów zaangażowanych w realizację wspólnego przedsięwzięcia;
  - b. środki samorządów wyższego szczebla: powiatu, województwa;
  - c. środki sponsorów, dzierżawców, lokalnych przedsiębiorstw
  - d. kredyty komercyjne;
  - e. kredyty o preferencyjnych finansowych warunkach spłaty;
  - f. dotacje bezzwrotne;
  - g. gwarancje.

Oczywiście, realizacja celów Programu jest rzeczą kapitałochłonną. W zależności od kondycji finansowej Gminy, tzn. zabezpieczonych środków budżetowych, struktura finansowania danych zadań będzie różna. W ramach corocznego planowania budżetu Gminy i jednostek podległych na kolejny rok, wszystkie jednostki wskazane w Programie jako odpowiedzialne za realizację działań powinny zabezpieczyć w budżecie środki na realizację odpowiedniej części zadań przewidzianych w Programie, a także poszukać

możliwości pozyskiwania środków na realizację przedmiotowych zadań z dostępnych funduszy zewnętrznych.

4.2. Harmonogram rzeczowo finansowy

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 jako dokument o charakterze strategicznym określa cele, które stawia przed sobą Gmina Łąck. Do realizacji tych celów wyznaczono konkretne zadania. Poniższa tabela obrazuje harmonogram rzeczowo-finansowy, określający zadania, termin realizacji oraz wydatki związane z ich realizacją.

Tabela 39. Lista planowanych inwestycji w Gminie Łąck

Lp.	Zadania/ Inwestycje	Miejscowość realizacji	Lata realizacji	Szacunkowa wartość inwestycji	Opis projektu (zakres)	Celowość realizacji		Wskaźnik realizacji
						Strategia Rozwoju Gminy Łąck	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego	
1.	Termomodernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Grabinie wraz z wymianą pokrycia dachowego	Grabina	2015-2017	100 000,00	Ocieplenie i wymiana pokrycia dachowego	<p>Cel strategiczny 3. Poprawa środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.</p> <p>3.1. Ochrona jakości środowiska na terenie Gminy i przeciwdziałanie jego degradacji poprzez wykorzystanie OZE i dywersyfikację źródeł energii</p>	<p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Kierunek działań: 4.5. Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju</p>	<p>Liczba obiektów poddanych termomodernizacji</p> <p>Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza</p>
2.	Rozbudowa Zielonej Szkoły w Sendeniu z uwzględnieniem koncepcji energooszczędności wraz z	Sendeń	2016-2017	300 000,00	Rozbudowa Zielonej Szkoły	<p>Cel strategiczny 2. Tworzenie miejsc pracy poprzez rozwijanie</p>	<p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach</p>	<p>Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej,</p> <p>Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych</p>

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

	wykorzystaniem OZE.					<p>funkcji turystycznych rekreacyjnych i sportowych gminy.</p> <p>2.1. Rozwijanie infrastruktury w zakresie turystyki, sportu i rekreacji, wraz z rozwojem instytucji wspierających przemiany i tworzenie rynku usług około turystycznych, w tym ogólnodostępnej.</p>	<p>zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Kierunek działań: 4.5. Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju</p>	
3.	Budowa ścieżek rowerowych na terenach wokół Jeziora Zdwojskiego- etap I – odcinek Wincentów – Koszelówka	Wincentów, Koszelówka	2016-2018	2 000 000,00	Budowa ścieżki	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.2. Poprawianie dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez modernizację i rozwój infrastruktury drogowej.</p>	<p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Kierunek działań: 4.5. Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego</p>	<p>Długość wybudowanych ciągów pieszko-rowerowych umożliwiających sprawne i bezpieczne poruszanie się po obszarze gminy</p>

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

							i zrównoważonego rozwoju	
4.	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior Ciechomickiego, Górskiego i Zdwońskiego w Gminie Łąck – etap I sieć kanalizacji sanitarnej dla miejscowości: Grabina i części Zaździerza	Grabina, Zaździerz	2016-2018	3 000 000,00	Budowa kanalizacji	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacyjnej i budowa sieci gazowej na terenie Gminy..</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Kierunek działań: 1.5. Dążenie do poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych</p>	Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektu
5.	Przebudowa drogi Zofiówka-Koszelówka o nawierzchni bitumicznej o długości 2 km	Zofiówka	2018-2020	600 000,00	Budowa drogi	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.2. Poprawianie dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez modernizację i</p>	<p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Kierunek działań: 4.1. Poprawa dostępności</p>	Długość nowych i zmodernizowanych dróg

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

						rozwój infrastruktury drogowej.	komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego	
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łąck ul Długa i w Woli Łąckiej	Łąck, Wola Łącka	2018-2020	1 600 000,00	Budowa kanalizacji	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacyjnej i budowa sieci gazowej na terenie Gminy..</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Kierunek działań: 1.5. Dążenie do poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych</p>	Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektu
7.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Łąck	Łąck	2018-2020	360 000,00	Budowa wodociągu	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Kierunek działań: 1.5. Dążenie do poprawy warunków</p>	Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektu

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

						kanalizacyjnej i budowa sieci gazowej na terenie Gminy..	i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych	
8.	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Podlasie	Podlasie	2017-2020	127 000,00	Budowa wodociągu	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacyjnej i budowa sieci gazowej na terenie Gminy..</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Kierunek działań: 1.5. Dążenie do poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych</p>	Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektu
9.	Budowa studni awaryjnej nr 2 (awaryjnej) na Stacji Wody w Sendeniu	Sendeń	2016-2017	80 000,00	Budowa studni	<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p> <p>1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Kierunek działań: 1.5. Dążenie do poprawy warunków</p>	Liczba wybudowanych studni

PROGRAM ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 - 2020

---

						kanalizacyjnej i budowa sieci gazowej na terenie Gminy..	i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych	
--	--	--	--	--	--	---	---	--

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łącku

Przedstawione powyżej koszty realizacji inwestycji są szacunkowe i mogą ulegać modyfikacjom po przystąpieniu do ich realizacji.

4.3. Informacja o wysokości współfinansowania

Na etapie planowania realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 zostaną przeanalizowane możliwości współfinansowania ze środków zewnętrznych.

W odniesieniu do projektów realizowanych bezpośrednio przez Gminę Łąck najistotniejszymi źródłami współfinansowania będą:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020,
2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
3. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Względem każdego projektu należy również przeanalizować możliwości wsparcia finansowego wynikające z realizacji programów sektorowych wdrażanych przez poszczególne ministerstwa, możliwości współfinansowania ze środków samorządu powiatu i województwa oraz możliwość realizacji inwestycji we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego bądź podmiotami gospodarczymi z terenu Gminy.

5. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 stanowi element szerszej polityki rozwoju realizowanej na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym. W szczególności cele przyjęte do realizacji w ramach Programu Rozwoju Gminy Łąck realizują politykę rozwoju województwa mazowieckiego. Poniżej przedstawiono zgodność celów strategicznych Gminy Łąck z celami strategicznymi określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja).

Tabela 40. Zgodność kierunków programu z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020

Cel strategiczny Programu Rozwoju Gminy Łąck	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
<p>Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Cel pośredni: 5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu.</p>

Cel strategiczny Programu Rozwoju Gminy Łąck	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
<p>Cel strategiczny 2. Tworzenie miejsc pracy poprzez rozwijanie funkcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych gminy.</p>	<p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel strategiczny: Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym</p> <p>Cel pośredni: 2. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Cel pośredni: 5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu.</p>
<p>Cel strategiczny 3. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.</p>	<p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Cel pośredni: 5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu.</p>
<p>Cel strategiczny 4. Edukacja społeczeństwa</p>	<p>Cel strategiczny: Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.</p> <p>Cel strategiczny: Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel pośredni: 1. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Cel pośredni: 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.</p> <p>Cel pośredni: 5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej przedstawiono zgodność celów strategicznych Gminy Łąck z zapisami dokumentów szczebla międzynarodowego, krajowego, regionalnego i lokalnego.

5.1. Dokumenty międzynarodowe i krajowe

EUROPA 2020 STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w następujące priorytety:

- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU

Celem głównym przedstawionych w niniejszym dokumencie działań jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu powinno być mierzone, z jednej strony, wzrostem produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca, a z drugiej zwiększeniem spójności społecznej oraz zmniejszeniem nierównomierności o charakterze terytorialnym, jak również skalą skoku cywilizacyjnego społeczeństwa oraz innowacyjności gospodarki w stosunku do innych krajów.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w obszary strategiczne:

- konkurencyjność i innowacyjność gospodarki (modernizacja), w szczególności w cele:
  - Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki,
  - Cel 4 - Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki,
  - Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska,
- równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzja), w szczególności w cele:
  - Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenie rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,
  - Cel 9. Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego,
  - Cel 11. Wzrost rozwoju kapitału społecznego.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU DO 2020 ROKU – AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi wielkościami potrzebnych środków finansowych).

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w obszary strategiczne:

- Konkurencyjna gospodarka, w szczególności w cele:
  - Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki:
    - II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,
  - Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego
    - II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej,
    - II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego,

- II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej,
- Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
  - II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami,
  - II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej,
  - II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej,
  - II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
  - II.6.4. Poprawa stanu środowiska,
- Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu:
  - II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych.
- Spójność społeczna i terytorialna:
  - Cel III.1. Integracja społeczna:
    - III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
    - Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisują się w następujące cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów

Kierunki działań polityki przestrzennej umożliwiające realizację celu wspomaganie spójności terytorialnej obejmują m.in.: Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich, Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów, Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich,

- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej, w szczególności w ramach następujących obszarów: Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich

- Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna sprostać następującym wyzwaniom:

- ✓ zaspokojenia bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
  - ✓ zabezpieczenia możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
  - ✓ zapewnienia racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa, w szczególności: Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie.

KRAJOWY PLAN DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

Dokument przyjęty 7 grudnia 2010 r. przez Radę Ministrów. Określa on krajowe cele w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych zużyte w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia w 2020 r., uwzględniając wpływ innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii oraz odpowiednie środki, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych w zakresie udziału OZE w wykorzystaniu energii finalnej.

Ogólny cel krajowy przyjęty w Krajowym Planie Działań w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ostatecznym zużyciu energii brutto w 2020 r. wynosi 15%. Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 poruszają kwestie zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2030 R.

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z art. 13 – 15 ustawy – Prawo energetyczne i przedstawia strategię państwa, mającą na celu odpowiedzenie na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i w perspektywie do 2030 roku.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisują się w następujące kierunki polskiej polityki energetycznej:

- poprawę efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWA DO ROKU 2030 (W SKRÓCIE SPA 2020)

Konieczność opracowania strategii adaptacyjnej (Strategicznego Planu Adaptacyjnego) wynika ze stanowiska rządu przyjętego w dniu 19 marca 2010 roku przez Komitet Europejski Rady Ministrów jako wypełnienie postanowień dokumentu strategicznego Komisji Europejskiej – Białej Księgi [COM (2009) 147] ws. adaptacji do zmian klimatu.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisują się w następujące kierunki działań adaptacyjnych:

- Wprowadzanie nowych mechanizmów wspierających technologie OZE, w tym mikroinstalacje w rolnictwie i ograniczanie strat energii;
- Włączenie lokalnych społeczności i administracji samorządowej do działań zapobiegających skutkom zmian klimatu;
- Rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji na terenach o mniejszej gęstości zaludnienia;
- Budowa nowej i przebudowa istniejącej infrastruktury budowlanej z dostosowaniem do przewidywanej zmiany temperatury, intensywności opadów i wiatru.

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI DO 2020 ROKU (PROJEKT, WARSZAWA, MARZEC 2015 R.)

Wizja turystyki, jako nowoczesnej i otwartej gospodarki turystycznej, opartej na inteligentnych specjalizacjach i przyczyniającej się do wzmacniania konkurencyjności Polski, stanowiąc jednocześnie jeden z kluczowych czynników rozwoju regionalnego kraju, wymaga realizacji kompleksowych działań, skoncentrowanych w następujących obszarach priorytetowych:

- konkurencyjna i innowacyjna turystyka,
- nowoczesny system zarządzania turystyką,
- kompetentne kadry dla turystyki,
- turystyka, jako czynnik rozwoju regionalnego i lokalnego, zwiększający spójność społeczną i gospodarczą regionów i kraju oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Programie Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisują się w cele operacyjne PRT do 2020 roku, które zostały sformułowane następująco:

- Cel operacyjny 1: Rozwój innowacyjności, atrakcyjności, jakości usług i produktów turystycznych, jako czynnika konkurencyjnej gospodarki.
- Cel operacyjny 2: Wzmocnienie aktywności społecznej i przedsiębiorczości w sektorze turystyki oraz zwiększenie kompetencji kadr.
- Cel operacyjny 3: Promocja priorytetowych obszarów produktów turystycznych kraju i regionów oraz specjalizacji gospodarczych opartych na turystyce.
- Cel operacyjny 4: Zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni dla rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i przepisów ochrony środowiska.

5.2. Dokumenty wojewódzkie

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030 (INNOWACYJNE MAZOWSZE)

Za priorytetowy cel strategiczny przyjęto Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym.

Jego osiągnięcie wymaga realizacji działań w następujących kierunkach:

- Tworzenie warunków do generowania i absorpcji innowacji;
- Rozwój produkcji: tworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów i przedsiębiorców;
- Wspieranie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw produkcyjnych;
- Umiejdzynarodowienie gospodarcze;
- Tworzenie warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych – głównie w przemyśle rolno-spożywczym.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w następujące

1. cele strategiczne:

Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, który obejmuje m.in. działania:

- Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców.

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki obejmującej m.in.:

- Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;
- Wzrost wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej;
- Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integrację społeczną;

- Wyrównanie szans edukacyjnych;
- Podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

2. **ramowe cele strategiczne:**

Zapewnienie gospodarce zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska, który będzie realizowany m.in. poprzez działania w następujących kierunkach:

- Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie;
- Wspieranie rozwoju przemysłu ekologicznego i eko-innowacji;
- Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska;
- Modernizacja i rozbudowa lokalnych sieci energetycznych oraz poprawa infrastruktury przesyłowej;
- Produkcja energii ze źródeł odnawialnych.

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia, który obejmuje:

- Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu;
- Upowszechnienia kultury i twórczości;
- Wykorzystania dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego został przyjęty uchwałą Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 r.

Misją Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego jest stwarzanie warunków do osiągnięcia spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców, stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu. Misja ta będzie realizowana przez trzy cele.

Misja ta będzie realizowana poprzez następujące cele:

1. Zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stwarzanie warunków do wyrównywania dysproporcji rozwojowych, który będzie realizowany m.in. poprzez: rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
2. Zapewnienie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego, który realizowany będzie poprzez:
  - a. ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi,
  - b. ochronę dziedzictwa kulturowego, krajobrazu i kształtowanie ładu przestrzennego,
  - c. wzmacnianie wielofunkcyjności struktur przestrzennych,
  - d. wzrost bezpieczeństwa ekologicznego.
3. Zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in. poprzez: wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych dla celów turystyczno-rekreacyjnych.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w wyżej wymienione cele.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO NA LATA 2010-2014
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO 2018 R.**

Za cel nadrzędny dokumentu przyjęto: „Ochrona środowiska naturalnego na Mazowszu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców regionu”.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w każdy z 5 obszarów priorytetowych:

- I Poprawa jakości środowiska
- II Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
- III Ochrona przyrody

IV Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego

V Edukacja ekologiczna społeczeństwa

5.3. Dokumenty powiatowe

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA W POWIECIE PŁOCKIM NA LATA 2011-2015 Z PERSPEKTYWA DO ROKU 2018

Dokument został przyjęty przez Radę Powiatu w Płocku uchwałą nr 312/XXXVIII/2010 z dnia 22 września 2010 r.

Nadrzędnym celem działań ekorozwojowych w powiecie jest cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w cele główne:

1. Ograniczenie emisji substancji i energii
2. Ochrona zasobów naturalnych
3. Rozwój energetyki odnawialnej
4. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PŁOCKIEGO NA LATA 2014-2020

Wizja Powiatu Płockiego w perspektywie do 2020 r. została sformułowana następująco: Powiat Płocki to bezpieczna mała ojczyzna, w której chcemy żyć, pracować i wypoczywać.

Strategia rozwoju powiatu płockiego na lata 2014-2020 koncentruje się na:

- wspieraniu procesów przedsiębiorczości
- przeciwdziałaniu bezrobociu, w tym poprzez wspieranie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy, a także dostosowanie szkolnictwa ponadgimnazjalnego do potrzeb lokalnego rynku pracy
- poprawie dostępności i jakości usług publicznych
- dalszym rozwoju infrastruktury technicznej
- zapewnieniu bezpieczeństwa ekologicznego
- zwiększeniu dostępności i wykorzystania internetu (w tym rozwoju e-usług)
- budowaniu szeroko rozumianej tożsamości lokalnej.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w wyżej wymienione obszary koncentracji i jest zgodny z celami strategicznymi i operacyjnymi zawartymi w Strategii rozwoju powiatu płockiego na lata 2014-2020.

5.4. Dokumenty gminne

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 – 2020

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 stanowi uszczegółowienie celów strategicznych i operacyjnych ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Łąck. Poprzez określenie planu finansowego pozwala jednoznacznie wskazać kierunki działań na terenie Gminy Łąck prowadzących do osiągnięcia wizji rozwoju Gminy. Jednocześnie wskazanie powiązań celów strategicznych i operacyjnych zawartych w Strategii z dokumentami wyższego szczebla pokazuje położenie i powiązania Gminy Łąck z regionem i krajem.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĄCK NA LATA 2012 – 2016 Z PERSPEKTYWA DO ROKU 2019

Celem Programu jest osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy oraz poprawa jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja zapisów Programu Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 przyczyni się do osiągnięcia następujących celów zawartych w POŚ:

1. Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy wody pitnej odpowiedniej jakości.
2. Zapewnienie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Łąck.
3. Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody.
4. Zmniejszenie zużycia energii na cele produkcyjne i komunalno-bytowe.
5. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 r.
6. Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy, kształtowanie postaw proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska.

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE GMINY ŁĄCK NA LATA 2010-2025

W „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” dokonana została analiza aktualnego stanu systemów zaopatrzenia gminy Łąck w czynniki energetyczne z uwzględnieniem warunków jego funkcjonowania.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst pierwotny: Dz. U. z 1997 r., Nr 54, poz. 348, tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r., Nr 89, poz. 625 z późn. zm.) opracowany dokument zawiera:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- zakres współpracy z innymi gminami.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 wpisuje się w założenia dokumentu, gdyż porusza kwestie zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz zwiększenia efektywności energetycznej.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁĄCK

Głównym celem rozwoju Gminy jest Osiągnięcie dobrobytu mieszkańców poprzez zrównoważony i harmonijny rozwój gminy.

W Studium określono następujące cele i kierunki strategiczne:

1. Rozwój funkcji turystyczno - wypoczynkowej w tym usług ogólnodostępnych o wysokim standardzie techniczno - użytkowym.
2. Umocnienie powiązań zewnętrznych gminy podnoszących jej znaczenie gospodarczo - społeczne w regionie.
3. Rozwój rolnictwa ukierunkowanego na produkcję zdrowej żywności dla rynku lokalnego i stref miejskich.
4. Dalsza indywidualizacja wizerunku gminy i jej zagospodarowanie.

Konsekwentnie w Studium wskazano następujące kierunki działań operacyjnych:

1. Ochrona oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego, zachowanie jego naturalnej odporności na degradację.
2. Wyposażenie terenu gminy w infrastrukturę techniczną a w szczególności uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach w zlewni jezior.
3. Uporządkowanie i wzbogacenie struktury funkcjonalno – przestrzennej, w tym wprowadzenie ogólnodostępnych form zagospodarowania turystyczno -wypoczynkowych o wysokim standardzie techniczno - użytkowym.
4. Rozwój rolnictwa ukierunkowanego na potrzeby związane z wypoczynkiem i rekreacją w tym drobnego przetwórstwa płodów rolnych także dla potrzeb strefy miejskiej.

5. Wyłączenie grantów nieprzydatnych dla rolnictwa i nie przeznaczonych do urbanizacji w aktywny (motywacyjny) program zwiększania obszarów, zalesionych i zadrzewionych poprzez stworzenie gospodarstw leśnych.
6. Stymulowanie wielofunkcyjnej urbanizacji na terenach o szczególnych predyspozycjach uwarunkowanych położeniem oraz warunkami fizjograficznymi.

Program Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020 przyczyni się do realizacji powyższych celów.

6. Monitorowanie i wdrażanie Programu

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom szczebla strategicznego, jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiągnięciu założonych celów. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących Programu pozwala na bieżące korekty działań komórek organizacyjnych i osób wdrażających Program w razie wystąpienia nieprawidłowości.

Wdrażanie Programu będzie się odbywać poprzez konkretne projekty. Istotnym elementem każdego planu jest szczegółowa projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania danego programu. Celowe jest stworzenie wokół Programu korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu Programu.

Monitoring wdrażania Programu służy:

- kontroli postępu realizacji poszczególnych projektów wyznaczonych w ramach poszczególnych celów strategicznych;
- obserwacji i ocenie stanu zaawansowania konkretnych projektów umożliwiającej bieżącą identyfikację trudności w ich realizacji;
- ocenie zaangażowania komórek organizacyjnych i osób odpowiedzialnych za ich wdrażanie;
- weryfikacji zgodności z założonymi celami;
- efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków.

Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie oraz koordynowanie działań określonych w Programie będzie Urząd Gminy w Łącku, którego praca jest koordynowana i nadzorowana przez Wójta Gminy.

Osobami, które będą miały najważniejszy wpływ na realizację Programu będą:

1. Wójt Gminy,

2. radni,
3. kierownicy referatów,
4. kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy, prezesi spółek komunalnych,
5. pracownicy wykonawczy podlegli wymienionym powyżej osobom, którzy posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie zagadnień związanych z realizacją konkretnych projektów.

Rolą osób koordynujących zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu będzie zapewnienie wykonania poszczególnych działań zgodnie z przyjętymi założeniami.

W kolejnych latach wdrażania Programu, jeżeli zaistnieje taka konieczność można będzie powołać specjalny zespół, który będzie wyłącznie odpowiedzialny za planowanie, organizowanie oraz kontrolowanie realizacji poszczególnych zobowiązań przyjętych w Programie, w szczególności za:

- gromadzenie danych niezbędnych do weryfikacji postępów,
- kontrolowanie stopnia realizacji celów Programu,
- przygotowanie planów działań w perspektywie rocznej i wieloletniej,
- sporządzanie raportów z przeprowadzonych działań,
- prowadzenie działań związanych z realizacją poszczególnych zadań zawartych w Programie.

W celu ułatwienia nadzoru i kontroli nad realizacją Programu Rozwoju Gminy Łąck, dla każdego celu operacyjnego opracowano kilka obiektywnych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy w realizacji strategii rozwoju. Punktem wyjściowym do pomiaru realizacji poszczególnych celów operacyjnych (a tym samym do osiągnięcia określonych wskaźników) będzie stan na dzień 31.12.2014 roku (rok zero) a także 31.12.2020 rok (stan docelowy).

W celu wyliczenia osiągniętych wartości celów należy zestawić dane z roku bazowego (2014) z danymi pozyskanymi w trakcie roku ewaluacji i na tej podstawie wyliczyć stopień osiągnięcia wartości wskaźników. Pożądanym wynikiem jest osiągnięcie zwiększenia wartości wskaźnika. Wyniki przedstawione w raporcie będą podstawą do ewentualnego podjęcia działań naprawczych.

Tabela 41. Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Rozwoju Gminy Łąck na lata 2014-2020

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki
Cel strategiczny 1. Zaspokajanie potrzeb	1.1. Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej, w tym sieci	– Liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej/ kanalizacyjnej/gazowej w wyniku realizacji projektów,

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki
mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.	kanalizacyjnej i budowa sieci gazowej na terenie Gminy.	– Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów,
	1.2. Poprawa jakości zasobu mieszkaniowego	– Liczba zmodernizowanych budynków,
	1.3. Poprawianie dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez modernizację i rozwój infrastruktury drogowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba projektów z zakresu infrastruktury drogowej, – Długość nowych i zmodernizowanych dróg, – Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich i towarowych, – Długość wybudowanych/zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych umożliwiających sprawne i bezpieczne poruszanie się po obszarze gminy, – Długość wybudowanej sieci oświetlenia ulicznego,
	1.4. Rozwijanie i unowocześnianie infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba projektów dotyczących infrastruktury ochrony zdrowia, – Liczba zmodernizowanych przychodni, – Liczba pacjentów korzystających z infrastruktury ochrony zdrowia zbudowanej/zmodernizowanej w wyniku realizacji projektu, – Liczba projektów dotyczących infrastruktury edukacyjnej, – Liczba placówek edukacyjnych objętych wsparciem, – Liczba miejsc w przedszkolach zbudowanych lub zmodernizowanych na obszarach wiejskich, – Liczba uczniów korzystających z efektów projektu (infrastruktury edukacyjnej), – Liczba zakupionych środków dydaktycznych będących wyposażeniem placówek oświatowych, – Liczba organizowanych zajęć edukacyjno-szkoleniowych dla dorosłych, – Wielkość pomocy stypendialnej udzielonej dla najzdolniejszych uczniów,
	1.5. Zwiększanie poziomu integracji mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, – Liczba wspartych stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, klubów sportowych i inicjatyw społecznych, – Liczba osób, które skorzystały z efektów wspartych projektów, – Liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych – cyklicznych, – Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych i sportowych,
	1.6. Aktywizacja zawodowa i społeczna terenów zdegradowanych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba projektów aktywizujących społeczność, – Liczba osób uczestniczących w projektach aktywizujących, – Liczba osób, która podjęła zatrudnienie po zakończonym projekcie,

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki
<p>Cel strategiczny 2. Tworzenie miejsc pracy poprzez rozwijanie funkcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych gminy.</p>	<p>2.1. Rozwijanie infrastruktury w zakresie turystyki, sportu i rekreacji, wraz z rozwojem instytucji wspierających przemiany i tworzenie rynku usług około turystycznych, w tym ogólnodostępnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba projektów z zakresu turystyki, - Liczba przedsięwzięć dotyczących informacji i promocji turystycznej, - Liczba zbudowanych/zmodernizowanych obiektów turystycznych,
	<p>2.2. Rozwijanie funkcji sportowo-rekreacyjnych przy wykorzystaniu bazy i terenów wokół Stada Ogierów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba oznakowanych szlaków turystycznych, - Liczba projektów realizowanych we współpracy pomiędzy podmiotami, - Liczba obiektów świadczących usługi noclegowe i gastronomiczne,
	<p>2.3. Oznakowanie i optymalne wykorzystanie istniejącej bazy turystycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowoutworzonych miejsc noclegowych, - Liczba gospodarstw agroturystycznych,
	<p>2.4. Nawiązanie i koordynowanie współpracy pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi i społecznymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba akcji promocyjnych/szkoleń dotyczących agroturystyki,
	<p>2.5. Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Powierzchnia wspartych terenów inwestycyjnych, - Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych, - Liczba wspartych przedsiębiorstw, - Liczba projektów z zakresu bezpośredniej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorstw,
	<p>2.6. Nowoczesne i ekologiczne rolnictwo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wartość pozyskanych środków zewnętrznych na modernizację gospodarstw rolnych i działalność rolniczą, - Liczba osób uczęszczających na szkolenia w zakresie pozyskiwania środków z UE, - Liczba gospodarstw rolnych otrzymujących wsparcie,
	<p>2.7. Porządkowanie i restrukturyzacja funkcjonalna przestrzeni Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
<p>Cel strategiczny 3. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.</p>	<p>3.1. Ochrona jakości środowiska na terenie Gminy i przeciwdziałanie jego degradacji poprzez wykorzystanie OZE i dywersyfikację źródeł energii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba obiektów poddanych termomodernizacji, - Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza, - Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej, - Moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych, - Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów, - Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla,
	<p>3.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i upowszechnianie kultury w celu zwiększenia atrakcyjności Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowoutworzonych, zmodernizowanych obiektów kultury i dziedzictwa,

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki
Cel strategiczny 4. Edukacja społeczeństwa	4.1. Zwiększenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa.	– Liczba zorganizowanych akcji promocyjnych, – Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach mających na celu zwiększenie świadomości ekologicznej,
	4.2. Rozwijanie zasobów ludzkich i przeciwdziałanie bezrobociu.	– Liczba osób biorących udział w projektach związanych z aktywizacją społeczno-zawodową osób bezrobotnych, kobiet, osób starszych oraz niepełnosprawnych, – Liczba zorganizowanych programów aktywizacji zawodowej,

Źródło: Opracowanie własne

Monitoring realizacji Programu powinien umożliwiać:

- korygowanie działań, jeśli nie przynoszą one zamierzonych efektów;
- reagowanie na zmiany sytuacji strategicznej.

Zakłada się, że raz w roku nastąpi zebranie danych w zakresie stopnia osiągnięcia wskaźników monitoringu w postaci raportu, który zostanie przedstawiony do oceny Wójtowi Gminy oraz Radzie Gminy.

Do danych zbieranych na potrzeby monitoringu należą informacje dotyczące realizacji planowanych zadań, w tym: terminy realizacji, jednostki realizujące, postępy prac, koszty poniesione na realizację zadań oraz przede wszystkim rezultaty osiągnięte w wyniku realizacji zadań (wartości wskaźników) i ocena skuteczności działań.

Zakłada się, że nie rzadziej niż raz na trzy lata Program rozwoju Gminy Łąck będzie aktualizowany. Również zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych rozwoju Gminy Łąck mogą spowodować konieczność aktualizacji przyjętego Programu rozwoju.

V. Spis tabel

TABELA 1. STAN LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY ŁĄCK NA KONIEC 2014 ROKU	7
TABELA 2. ZESTAWIENIE LICZBY MIESZKAŃCÓW NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTW GMINY ŁĄCK (STAN NA 31.12.2014 R.)	7
TABELA 3. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014.....	9
TABELA 4. STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW GMINY ŁĄCK W 2014 ROKU	11
TABELA 5. STRUKTURA ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW GMINY ŁĄCK (STAN NA DZIEŃ 31.12.2014R.)	13
TABELA 6. KLASY BONITACYJNE NA TERENIE GMINY ŁĄCK	13
TABELA 7. STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH NA TERENIE GMINY ŁĄCK NA KONIEC 2014 ROKU.....	14
TABELA 8. STRUKTURA ZASIEWÓW NA TERENIE GMINY ŁĄCK W 2010 ROKU	14
TABELA 9. STRUKTURA HODOWLI ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA TERENIE GMINY ŁĄCK W 2010 ROKU	14
TABELA 10. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ WEDŁUG SEKTORÓW W GMINIE ŁĄCK W LATACH 2008 – 2014.....	15
TABELA 11. POMNIKI PRZYRODY NA TERENIE GMINY ŁĄCK	20
TABELA 12. BEZROBOCIE NA TERENIE POWIATU PŁOCKIEGO NA KONIEC 2014 ROKU.....	25
TABELA 13. BEZROBOCIE NA TERENIE GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014	26
TABELA 14. PRZEDSZKOLA NA TERENIE GMINY ŁĄCK (STAN NA 31.12.2014 R.)	28
TABELA 15. WYKAZ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH NA TERENIE GMINY ŁĄCK (STAN NA 31.12.2014 R.)	28
TABELA 16. WYNIKI TESTÓW 6-KLASISTÓW W GMINIE ŁĄCK W ROKU SZKOLNYM 2013/2014	29
TABELA 17. CHARAKTERYSTYKA GIMNAZJUM NA TERENIE GMINY ŁĄCK (STAN NA 31.12.2014 R.)	29
TABELA 18. WYNIKI TESTÓW GIMNAZJALNYCH W GMINIE ŁĄCK	29
TABELA 19. POMOC SPOŁECZNA NA TERENIE GMINY ŁĄCK.....	34
TABELA 20. STATYSTYKI WYPADKÓW I PRZESTĘPSTW NA TERENIE GMINY ŁĄCK W LATACH 2011-2014	35
TABELA 21. STAN INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY ŁĄCK NA KONIEC 2014 ROKU	36
TABELA 22. STAN INFRASTRUKTURY ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY ŁĄCK NA KONIEC 2014 ROKU.....	37
TABELA 23. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII NA TERENIE GMINY ŁĄCK	39
TABELA 24. CHARAKTERYSTYKA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ NA TERENIE GMINY ŁĄCK.....	41
TABELA 25. GOSPODARKA ODPADAMI NA TERENIE GMINY ŁĄCK	45
TABELA 26. GOSPODARKA MIESZKANIOWA NA TERENIE GMINY ŁĄCK	46
TABELA 27. STRUKTURA DOCHODÓW MAJĄTKOWYCH I BIEŻĄCYCH GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014.....	47
TABELA 28. DOCHODY GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014.....	48
TABELA 29. POSZCZEGÓLNE KATEGORIE DOCHODÓW WŁASNYCH GMINY ŁĄCK	48
TABELA 30. UDZIAŁ W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD PAŃSTWA W GMINIE ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [TYS. ZŁ].....	49

TABELA 31. UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH CZĘŚCI SUBWENCJI W OGÓLNYM DOCHODZIE GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [W TYS. ZŁ]	51
TABELA 32. DOTACJE W BUDŻECIE GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [W TYS. ZŁ]	52
TABELA 33. WYDATKI GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [W TYS. ZŁ]	53
TABELA 34. STRUKTURA WYDATKÓW GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [W TYS. ZŁ]	53
TABELA 35. WYNIKI BUDŻETÓW GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [W TYS. ZŁ]	56
TABELA 36. ANALIZA SWOT	58
TABELA 37. SCHEMAT PREZENTUJĄCY CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE PROGRAMU ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014 – 2020	64
TABELA 38. SCHEMAT PREZENTUJĄCY MOŻLIWE DO REALIZACJI DZIAŁANIA INWESTYCYJNE.	65
TABELA 39. LISTA PLANOWANYCH INWESTYCJI W GMINIE ŁĄCK	70
TABELA 40. ZGODNOŚĆ KIERUNKÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020	76
TABELA 41. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU GMINY ŁĄCK NA LATA 2014-2020	89

VI. Spis wykresów

WYKRES 1. ZESTAWIENIE UDZIAŁU PROCENTOWEGO POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTW GMINY ŁĄCK W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW (31.12.2014 R.)	8
WYKRES 2. PODZIAŁ LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU NA TERENIE GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014	10
WYKRES 3. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY ŁĄCK W 2014 R. WG SEKCJI PKD 2007	16
WYKRES 4. BEZROBOCIE NA TERENIE GMIN POWIATU PŁOCKIEGO NA KONIEC 2014 ROKU	26
WYKRES 5. STRUKTURA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ NA TERENIE GMINY ŁĄCK W 2014 ROKU (KM).....	43
WYKRES 6. ILOŚCI ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH W 2014 ROKU Z TERENU GMINY ŁĄCK	46
WYKRES 7. WYBRANE WYDATKI GMINY ŁĄCK W LATACH 2008-2014 [W ZŁ]	54

VII. Spis rysunków

RYSunEK 1. GMINA ŁĄCK NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO I POWIATU PŁOCKIEGO.....	5
---	---